

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**Preddiplomski sveučilišni studij
Povijest
(dvopredmetni)**

**Izvedbeni planovi
Ijetni semestar akademske godine
2021./2021.**

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Hrvatska ranosrednjovjekovna povijest		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II.		
Akademска godina	2021./2022.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	ČET 15:15 – 16:45, F-106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić		
Kabinet	F-438		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	UTO 12:00-13:00, ČET 11:00-12:00 h		
Telefon	051/265-732		
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme: Uvod u hrvatski rani srednji vijek - prostor, vrijeme, izvori. Avari, Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze. Istočna jadranska obala i Bizant u 7. i 8. st. Franci, Istra, Dalmacija i Donja Panonija. Formiranje sklavinija; ustank kneza Ljudevita. Formiranje Hrvatske Kneževine; knezovi Mislav, Trpimir i Domagoj. Pokrštavanje i kristijanizacija; crkvena organizacija u 9. stoljeću; ninska biskupija. Vrijeme kneza Branimira; kraj franačke prevlasti; pitanje splitskog nadbiskupa; Bazilije I. "Mračno" 10. stoljeće; splitski crkveni sabori; Tomislav; kraljevi i kraljica; ban; županije. Dinastičke borbe; Venecija i pitanje prevlasti na istočnom Jadranu. Krešimir IV.; strukture i doseg kraljevske vlasti; hrvatski biskup; crkvene reforme 11. stoljeća; protoreformska struja. Zvonimir, Ugri i promjena vladarske dinastije; <i>Pacta conventa</i> . Društvo, društvene promjene i razvoj; počeci feudalnih odnosa; svakodnevni život. Kultura i umjetnost, arhitektura, pismenost. Ranosrednjovjekovna Hrvatska u kontekstu susjednih zemalja i širem europskom.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:			
<ul style="list-style-type: none"> - identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove i probleme hrvatske ranosrednjovjekovne povijesti - izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija - kritički interpretirati različite ranosrednjovjekovne teme - argumentirano zaključivati o prošlosti uopće 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost u nastavi i samostalni rad (rad na izvorima)	0.25	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0.375	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0.375	25
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Tijekom semestra pišu se dva kolokvija, prisustovanje kojima je obavezno. Mogućnosti naknadnog pisanja ili ispravaka kolokvija neće biti.

Studenti će također dobiti na čitanje odabrane izvore za hrvatsku ranosrednjovjekovnu povijest, o kojima će se potom diskutirati na predavanjima.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BUDAK, Neven, *Hrvatska povijest od 550. do 1100.*, Zagreb: Leykam international, 2018.
 GRAČANIN, Hrvoje, *Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća)*, Zagreb: Plejada, 2011. (odabrana poglavlja).
 NIKOLIĆ JAKUS, Zrinka (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015. (odabrana poglavlja).

Izvori:

Konstantin Porfirogenet, *O upravljanju carstvom*, Zagreb: Dom i svijet, 2003. (odabrana poglavlja).
 Toma Arhiđakon, *Historia Salonitana. Povijest salonitanskih i splitskih prvosvećenika*, Split: Književni krug, 2003. (odabrana poglavlja).
 KLAJČ, Nada (ur. i prev.), *Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine*, Zagreb: Školska knjiga, 1972. (odabrani primjeri).
 MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana – SOKOL, Vladimir, *Hrvatska i Nin u doba kneza Branimira*, 2. izd., Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, 2005.

IZBORNA LITERATURA

BUDAK, Neven, *Prva stoljeća Hrvatske*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1994.
 GOLDSTEIN, Ivo, *Hrvatski rani srednji vijek*, Zagreb: Novi Liber, 1995.
 GOLDSTEIN, Ivo, *Hrvati, hrvatske zemlje i Bizant*, Zagreb: FF press, 2003.
 GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, Zagreb: Novi Liber, 2006., str. 13-242.
 KLAJČ, Nada, *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, Zagreb: Školska knjiga, 1975.
 LEVAK, Maurizio, *Slaveni vojvode Ivana. Kolonizacija Slavena u Istri u početnom razdoblju franačke uprave*, Zagreb: Leykam international, 2007.
 MILOŠEVIĆ, Ante (ur.), *Hrvati i Karolinzi*, sv. I i II, Split: MHAS, 2000.
 ORTHALI, Gherardo, CRACCO, Giorgio et al., *Povijest Venecije*, sv. I., Zagreb: Antibarbarus, 2007.
 OSTROGORSKI, Georgije, *Povijest Bizanta, 324. – 1453.*, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2006. (odabrana poglavlja).
 RAUKAR, Tomislav, *Hrvatsko srednjovjekovlje*, Zagreb: Školska knjiga – Zavod za hrvatsku povijest FF-a, 2007. (odabrana poglavlja).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE
Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Studenti mogu kontaktirati nastavnika:
- osobno u vrijeme konzultacija
- elektroničkom poštom
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Pismeno.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!
ISPITNI ROKOVI
Zimski -
Proljetni izvanredni -
Ljetni 15. 6. i 5. 7. u 11:00 h
Jesenski izvanredni 1. i 8. 9. u 11:00 h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
3. 3.	Uvod u kolegij i hrvatsku ranosrednjovjekovnu povijest – prostor, vrijeme, izvori.
10. 3.	Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze.
17. 3.	7. i 8. stoljeće. Istočna jadranska obala i Bizant.
24. 3.	Karolinška Istra, Dalmacija i Donja Panonija.
31. 3.	Mislav, Trpimir i Hrvatska Kneževina.
7. 4.	Pokrštavanje i crkvena organizacija do sredine 9. st.
14. 4.	Kolokvij 1
21. 4.	Hrvatska Kneževina u drugoj polovini 9. stoljeća.
28. 4.	"Mračno" 10. stoljeće. Splitski crkveni sabori. Kraljevi i kraljica.
	Terenska nastava
12. 5.	Venetija i borbe za istočni Jadran. Krešimir IV. Crkvene reforme 11. stoljeća.
19. 5.	Istra i Kvarner u 10. – 11. stoljeću. Zvonimir, Ugri i promjena dinastije.
26. 5.	Ranosrednjovjekovno društvo. Grad i selo.
2. 6.	Kolokvij 2
9. 6.	Arheologija, arhitektura i umjetnost.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove i probleme hrvatske ranosrednjovjekovne	Uvod u hrvatski rani srednji vijek - prostor, vrijeme, izvori.	- predavanja - rasprava	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit

povijesti	Avari, Slaveni i Hrvati – pitanja posebne i etnogeneze. Istočna jadranska obala i Bizant u 7. i 8. stoljeću Franci, Istra, Dalmacija i Donja Panonija. Formiranje sklavinija; ustanci kneza Ljudevita. Argumentirano zaključivati o prošlosti uopće	- predavanja - rad na izvorima (samostalni i grupni) - rasprava	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorene podatke od naknadnih interpretacija	Formiranje Hrvatske Kneževine; knezovi Mislav, Trpimir i Domagoj. Pokrštavanje i kristijanizacija; crkvena organizacija u 9. stoljeću; ninska biskupija. Vrijeme kneza Branimira; kraj franačke prevlasti; pitanje splitskog nadbiskupa; Bazilije I. "Mračno" 10. stoljeće; splitski crkveni sabori; Tomislav; kraljevi i kraljica; ban; županije. Dinastičke borbe; Venecija i pitanje prevlasti na istočnom Jadranu. Krešimir IV.; strukture i doseg kraljevske vlasti; hrvatski biskup; crkvene reforme 11. stoljeća; protureformska struja. Zvonimir, Ugri i promjena vladarske dinastije; <i>Pacta conventa</i> . Društvo, društvene promjene i razvoj; počeci feudalnih odnosa; svakodnevni život. Kultura i umjetnost, arhitektura, pismenost. Rano-srednjovjekovna Hrvatska u kontekstu susjednih zemalja i širem europskom.	- predavanja - rasprava	- sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Kritički interpretirati različite rano-srednjovjekovne teme		- predavanja - rasprava	- sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest rimske civilizacije
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	II.
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom predavanje od 14,15-16,00h; seminarska grupa A 16,15-17,00h; seminarska grupa B 17,15-18,00h. F-106
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	-
Nositelj kolegija	Dr. sc. Feđa Milivojević
Kabinet	F-439
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom 12,15-13,00h; četvrtkom 14,15-15,00h.
Telefon	051/265-734
e-mail	feda.milivojevic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Vjeran Brezak, mag. hist.
Kabinet	F-439
Vrijeme za konzultacije	Utorkom 12,15-13,00; četvrtkom po dogovoru 13,15-14,00h.
Telefon	-
e-mail	vjeranbrezak@gmail.com
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Počeci Rima u sklopu italskog razvoja brončanog i željeznog doba, s doprinosom grčke kolonizacije i Etruščana. Počeci Rima, rimsko kraljevstvo: tradicija i arheologija. U okviru prikaza rimske republike, središnja tematika je društvena i politička povijest, te razvitak institucija, napose prava, pri čemu se naglasak stavlja na uređenje i funkcioniranje Republike. Organizacija kulta i važnost obreda u javnom i privatnom životu. Ratovi: samnitski, punski, okretanje prema istoku i ratovi s Makedonijom i dominacija u Grčkoj. Osvajanje Hispanije. Kriza republike: reforme braće Grakho. Gaj Marije. Sula. Prvi trijumvirat. Građanski rat. Drugi trijumvirat i propast republike. Rimski prodor na sjeverozapad Ilirika: Histrija, Japudija, Liburnija, Panonija, Delmati. Nakon analitičkog prikaza postanka carstva, podrobnije se prikazuju novi aspekti društvenog razvoja, ponajprije u provincijama. Fenomen romanizacije pokazuje se kao skup procesa koji mijenjaju lik velikog dijela Europe, pri čemu se osobiti naglasak stavlja na municipalizaciju, ulogu vojske, te probleme gospodarstva (zemljoposjed i agrarni odnosi, uloga tržišta i jačanja "naturalne ekonomije", uloga robova, oslobođenika i kolonata). Dat će se primjer studija slučaja za sva razdoblja, s naglaskom na ustroj provincije Dalmacije i Panonije, te koji su vidovi romanizacije u ovom području. Zaključni dio obuhvaća razdoblje kasne antike, u okviru kojega se obrađuju kristijanizacija, uspostava dominata, opadanje urbaniteta, te civilizacijski i državni rascjep na istočni i zapadni dio Carstva koji je u podlozi različitih smjerova razvoja u daljnjoj povijesti. Ovo će se prikazati na nekoliko primjera studije slučaja, a poseban naglasak će biti stavljen na područje današnje Republike Hrvatske.</p>	
ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nabrojiti, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme vezane uz rimsku povijest -opisati i objasniti povjesnu geografiju Italije i rimskih provincija -kritički analizirati povjesne izvore -na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja rimske države i usporediti ih kroz različita razdoblja, ispitivati uzročno-posjedične veze, te zaključivati o 	

njihovom povijesnom značenju.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Seminar	0,5	10
Kontinuirana provjera znanja 1	1,25	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1,25	30
ZAVRŠNI ISPIT	1,5	30
UKUPNO	6	100

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stećenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Povijest 3, Helenizam i Rimska Republika (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (poglavlja koja se odnose na Italiju i Rim)

Povijest 4, Rimsko Carstvo, (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007.

Povijest 5, Kasno rimsко carstvo i rani srednji vijek (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (poglavlja koja se odnose na Rimsko carstvo)

Šašel Kos, Marjeta, *Appian and Illyricum*, Ljubljana, 2005.

Ward, Allen M., Heichelheim, Fritz M., Yeo, Cedric A., *History of the Roman People*, Routledge, London, New York, 2016.

IZBORNA LITERATURA

Carcopino J., Rim u razdoblju najvišeg uspona carstva, Naprijed, Zagreb, 1981.

The Cambridge Ancient History, 2. ili 3. izdanje, sv. 7-14, 1989-2005. (odabrana poglavlja)

Grimal P., Rimska civilizacija, Jugoslavija, Beograd, 1968.

Lisičar, Petar, *Grci i Rimljani*, Zagreb 1971. (odabrana poglavlja)

Maškin N.A., Historija starog Rima, Naučna knjiga, Beograd (više izdanja)

Matijašić, R., *Hrvatske zemlje u antici do cara Dioklecijana*, Zagreb, 2009.

Matijašić, R., *Povijest hrvatskih zemalja u kasnoj antici od Dioklecijana do Justinijana*, Zagreb,2012.

Pallottino M., Etruščani, Zagreb, 2008.

Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta, Zagreb, 2006.

Wilkes, J.J., *Dalmatia*, London, 1969.

Napomena: Studenti će tijekom nastave dobiti upute o korištenju literature, te će u sklopu seminarског rada dobiti posebne tekstove iz antičkih književnih izvora, te sekundarne literature na kojima će raditi analize.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
• Usmeno	
• Pismeno:	
	a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
	b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
	c) Merlin
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Konzultacije prema rasporedu; e-mail.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Usmeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	-
Proljetni izvanredni	-
Ljetni	21. 6. i 7. 7. 2022.
Jesenski izvanredni	2. i 10. 9. 2022.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1.3.	Uvod u rimsку povijest: izvori i problemi. Predrimska Italija: narodi i kulture.
8.3.	Od osnutka grada: rana povijest Rima.
15.3.	Rana Rimska Republika: razvoj društvenih i političkih institucija.
22.3.	Rimsko osvajanje Italije.
29.3.	Punski ratovi. Rimska ekspanzija u 2. st. pr. Kr. i njene posljedice.
5.4.	Braća Grakho i počeci kraja. Saveznički rat. Marije i Sula.
12.4.	KOLOKVIJ 1. Uspon Gaja Julija Cezara. Prvi trijumvirat.
19.4.	Rimski građanski ratovi. Drugi trijumvirat i slom Republike.
26.4.	Augustov principat: država, društvo, kultura.
3.5.	Julijevsko-klaudijevska dinastija. Flavijevci.
	Terenska nastava
10.5.	Pet dobrih careva: vrhunac carstva.
17.5.	Dinastija Severa i kriza carstva.
24.5.	KOLOKVIJ 2. Dioklecijan i njegove reforme. Dominat.
31.5.	Konstantin i kasna antika.
7.6.	Kasno carstvo. Teodozije i podjela carstva.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA

Nabrojati, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme vezane uz rimsku povijest.	<p>Počeci Rima u sklopu italskog razvoja brončanog i željeznog doba, s doprinosom grčke kolonizacije i Etruščana.</p> <p>Počeci Rima, rimska kraljevstvo: tradicija i arheologija.</p> <p>U okviru prikaza rimske republike, središnja tematika je društvena i politička povijest, te razvitak</p>	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.
Opisati i objasniti povjesnu geografiju Italije i rimskih provincija.	<p>institucija, napose prava, pri čemu se naglasak stavlja na uređenje i funkcioniranje Republike.</p> <p>Organizacija kulta i važnost obreda u javnom i privatnom životu.</p> <p>Ratovi: samnitski, punski, okretanje prema istoku i ratovi s Makedonijom i dominacija u Grčkoj. Osvajanje Hispanije.</p>	Predavanje. Analiza karata (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni pismeni ispit.
Kritički analizirati povjesne izvore.	<p>Kriza republike: reforme braće Grakho.</p> <p>Gaj Marije. Sula. Prvi trijumvirat.</p> <p>Građanski rat.</p> <p>Drugi trijumvirat i propast republike.</p> <p>Rimski prodror na sjeverozapad Ilirika: Histrija, Japudija, Liburnija, Panonija, Delmatija.</p>	Predavanje. Rad na izvornim povjesnim tekstovima i prikazima arheološkog materijala (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Seminar.
Na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja rimske države i usporediti ih kroz različita razdoblja, ispitivati uzročno-posljedične veze, te zaključivati o njihovom povjesnom značenju.	<p>Nakon analitičkog prikaza postanka carstva, podrobnije se prikazuju novi aspekti društvenog razvoja, ponajprije u provincijama. Fenomen romanizacije pokazuje se kao skup procesa koji mijenjaju lik velikog dijela Europe, pri čemu se osobiti naglasak stavlja na municipalizaciju, ulogu vojske, te probleme gospodarstva (zemljoposjed i agrarni odnosi, uloga tržišta i jačanja "naturalne ekonomije", uloga robova, oslobođenika i kolonata).</p> <p>Dat će se primjer studija slučaja za sva razdoblja, s naglaskom na ustroj provincije Dalmacije i Panonije, te koji su vidovi romanizacije u ovom području.</p> <p>Zaključni dio obuhvaća razdoblje kasne antike, u okviru kojega se obrađuju kristijanizacija, uspostava dominata, opadanje urbaniteta, te civilizacijski i državni rascjep na istočni i zapadni dio Carstva koji je u podlozi različitim smjerova razvoja u daljnjoj povijesti. Ovo će se prikazati na nekoliko primjera studije slučaja, a poseban naglasak će biti stavljen na područje današnje Republike Hrvatske.</p>	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ranosrednjovjekovna Europa		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II.		
Akademска godina	2021./2022.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	UTO 10:15 – 11:45, F-106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić		
Kabinet	F-438		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	UTO 12:00-13:00, ČET 11:00-12:00 h		
Telefon	051/265-732		
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme:			
<p>Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu. Germanska kraljevstva 5. – 8. stoljeća; Ostrogoti; Franci; Gepidi; Langobardsko Kraljevstvo; Britanija; Hispanija. Istočno Rimsko Carstvo – Bizant do dinastije Komnena. Pojava islama i arapska osvajanja. Avari i Panonija. Karolinzi i Karolinško Carstvo. Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi; Moravska; Karantanija; Srbija; Poljska. Skandinavija i Europa u vikingškom dobu; vikingška kolonizacija sjeverozapadnog Atlantika; formiranje ranosrednjovjekovne ruske kneževine. Sveti Rimsko Carstvo. Francuska do početka 12. stoljeća. Ranosrednjovjekovno kršćanstvo i papinstvo; crkveni raskol 1054.; reforme druge polovine 11. st.; sukob pape i njemačkog cara. Normanska osvajanja – Britanija, Sicilija i južna Italija. Ranosrednjovjekovni identiteti. Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.</p>			
ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:			
<ul style="list-style-type: none"> - opisati i objasniti raznoliku tematiku ranosrednjovjekovnog razdoblja povijesti Europe - identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove ranog srednjovjekovlja - kritički interpretirati različite povijesne procese - izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija - argumentirano interpretirati te zaključivati o širokom spektru europske ranosrednjovjekovne problematike 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
x			x			
III. SUSTAV OCJENJVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA			
Pohađanje nastave	1		0			
Aktivnost u nastavi i samostalni rad (rad na izvorima)	0.25		10			
Kontinuirana provjera znanja 1	0.375		25			
Kontinuirana provjera znanja 2	0.375		25			
ZAVRŠNI ISPIT	1		40			
UKUPNO	3		100			
Opće napomene:						
Tijekom semestra se pišu dva kolokvija, prisustovanje kojima je obavezno. Mogućnosti naknadnog pisanja ili ispravaka kolokvija neće biti.						
Uz pojedinu temu predavanja studenti će dobiti na čitanje određeni izvorni kasnoantički ili ranosrednjovjekovni tekst (https://sourcebooks.fordham.edu/sbook.asp), o kojemu će se potom diskutirati na predavanju.						
Varijanta 2 sa završnim ispitom						
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.						
<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. 						
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:						
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI					
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova					
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova					
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova					
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova					
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova					
IV. LITERATURA						
OBVEZNA LITERATURA						
BRANDT, Miroslav, <i>Srednjovjekovno doba povjesnog razvijatka</i> , Zagreb: Školska knjiga, 1995.						
GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, <i>Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku</i> , Zagreb: Novi Liber, 2006., str. 13-242.						
LE GOFF, Jacques, <i>Civilizacija srednjovjekovnog Zapada</i> , Zagreb: Golden marketing, 1998. (odabrana poglavlja)						
OSTROGORSKI, Georgije, <i>Povijest Bizanta</i> , Zagreb: Golden marketing, 2006. (odabrana poglavlja)						
CURTA, Florin, <i>Southeastern Europe in the Middle Ages 500 – 1250</i> , Cambridge: Cambridge University Press, 2006. (odabrana poglavlja)						
CURTA, Florin, <i>Eastern Europe in the Middle Ages (500 – 1300)</i> , sv. 1 - 2, Leiden – Boston: Brill, 2019. (odabrana poglavlja)						
IZBORNA LITERATURA						
BLOCH, Marc, <i>Feudalno društvo</i> , Zagreb: Golden marketing, 2001.						
BROWN, Peter R. L., <i>The rise of Western Christendom: triumph and diversity, A. D. 200-1000</i> , 2. izd., Oxford: Blackwell, 2004.						
GRAČANIN, Hrvoje, <i>Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća)</i> , Zagreb: Plejada, 2011.						
LOPEZ, Roberto, <i>Rođenje Evrope. Stoljeća V – XIV</i> , Zagreb: Školska knjiga, 1978.						
NOBLE, Thomas F. X. (ur.), <i>From Roman Provinces to Medieval Kingdoms</i> , London – New York: Routledge, 2006.						
NOËL, Jean-Francois, <i>Sveti Rimsko Carstvo</i> , Zagreb: Barbat, 1998.						
NIKOLIĆ JAKUS, Zrinka (ur.), <i>Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)</i> , Zagreb: Matica hrvatska, 2015. (odabrana poglavlja).						
ORTHALI, Gherardo, CRACCO, Giorgio et al., <i>Povijest Venecije</i> , sv. I., Zagreb: Antabarbarus, 2007.						
<i>Povijest 5: Kasno Rimsko Carstvo i rani srednji vijek</i> , ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb: Europapress Holding, 2007. (odabrana poglavlja)						

Povijest 6: Rani i razvijeni srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb: Europapress Holding, 2007. (odabrana poglavlja)
WICKHAM, Chris, Framing the Early Middle Ages: Europe and the Mediterranean, 400-800, Oxford: Oxford University Press, 2006.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika:

- osobno u vrijeme konzultacija
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	-
Proljetni izvanredni	-
Ljetni	30. 6. i 14. 7. u 11:00 h
Jesenski izvanredni	1. i 8. 9. u 11:00 h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. 3.	Uvod u kolegij. Vrijeme i prostor – kasna antika i rani srednji vijek. Kasno Rimsko Carstvo.
8. 3.	Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu; kršćanstvo u kasnoj antici.
15. 3.	Kraljevstvo Ostrogota u Italiji; Britanija i Hispanija od 5. do 8. stoljeća.
22. 3.	Slaveni; Avari i Panonija 6. – 7. stoljeća.
29. 3.	Bizant do sredine 7. stoljeća; pojava islama i arapska osvajanja.
5. 4.	Kolokvij 1
12. 4.	Langobardi; Merovinzi i Franačko Kraljevstvo do sredine 8. stoljeća.
19. 4.	Karolinzi i Karolinško Carstvo.
26. 4.	Vikinško doba; Engleska do normanskog osvajanja; počeci Rusije.
3. 5.	Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi: Moravska, Češka, Poljska.
	Terenska nastava
10. 5.	Srbija, Bugari i Bizant do dinastije Komnena.
17. 5.	Kolokvij 2
24. 5.	Sveto Rimsko Carstvo i Francuska u 10. – 11. st.
31. 5.	Ranosrednjovjekovno papinstvo; crkveni redovi i samostani; crkveni raskol 1054. i reforme druge polovine 11. stoljeća.
7. 6.	Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati i objasniti raznoliku tematiku ranosrednjovjekovnog razdoblja povijesti Europe.	Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu. Germanska kraljevstva 5. – 8. stoljeća; Ostrogoti; Franci; Gepidi; Langobardsko Kraljevstvo; Britanija; Hispanija.	- predavanja - rasprava	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove ranog srednjovjekovlja.	Istočno Rimsko Carstvo – Bizant do dinastije Komnena. Pojava islama i arapska osvajanja.	- predavanja - rasprava	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Kritički interpretirati različite povijesne procese.	Avari i Panonija. Karolinzi i Karolinško Carstvo. Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi; Moravska; Karantanija; Srbija; Poljska. Skandinavija i Europa u vikingškom dobu; vikingška kolonizacija sjeverozapadnog Atlantika; formiranje ranosrednjovjekovne ruske kneževine. Sveti Rimsko Carstvo. Francuska do početka 12. stoljeća. Ranosrednjovjekovno kršćanstvo i papinstvo; crkveni raskol 1054.; reforme druge polovine 11. st.; sukob pape i njemačkog cara. Normanska osvajanja – Britanija, Sicilija i južna Italija. Ranosrednjovjekovni identiteti. Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.	- predavanja - rasprava - rad na izvorima (samostalni i grupni)	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Argumentirano interpretirati te zaključivati o širokom spektru europske ranosrednjovjekovne problematike.		- predavanja - rasprava	- sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Novovjekovna povijest Europe od 16. do 18. stoljeća					
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)					
Semestar	IV.					
Akademска godina	2021./2022.					
Broj ECTS-a	6					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petkom 10.15-13.00, uč. 450					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne					
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Maja Ćutić Gorup					
Kabinet	447					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 11.00 do 12.30h Srijedom od 12.00 do 13.30h					
Telefon	051 265 730					
e-mail	mcutic@ffri.uniri.hr					
Suradnik na kolegiju						
Kabinet						
Vrijeme za konzultacije						
Telefon						
e-mail						
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.					
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Kolegij uključuje sljedeće sadržaje: Zemljopisna otkrića i počeci kolonijalizma. Najznačajnije ličnosti novoga vijeka: Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Filip V., Marija Terezija, Josip II., Pio VI., Karlo XII., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson, Abraham Lincoln i dr. Crkvena povijest: reformacija i protureformacija (luteranstvo, kalvinizam, cvinglijanstvo), Tridentinski koncil, crkveni redovi, Papinska država i dr. Kolonije i kolonijalna carstva: Španjolske, Portugala, Engleske, Francuske, Nizozemske. Emigracije. Arapi, Mlečani, Dubrovčani, Osmanlije. Gusari i pirati. Ratni sukobi i prijepori: Rat Cambraiske lige, carsko-francuski sukobi, Kandijski rat, Tridesetogodišnji rat, ratovi za španjolsku, poljsku i austrijsku baštinu i dr. Revolucije: nizozemska, engleska, francuska, američka. Mirovni ugovori: Cateau-Cambresis, Westfalijski mir, Nijmegen, Srijemski Karlovci i dr. Pomorstvo. Trgovina. Vjera. Običaji. Poseban osrvrt na Istru, Hrvatsko primorje i Dalmaciju. Društvo, politika, ratovi, suživot. Posebni osrvrt na Italiju: obitelj Borgia, obitelj Medici. Pobune narodnih masa, habsburški i burbonski apsolutizam, tajna društva, ustavni pokreti.						
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Očekuje se da nakon položenog ispita studenti postignu razinu koja će im omogućiti da budu u stanju prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti, kako bi mogli usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja. Očekuje se pravilno tumačenje događaja i procesa, osoba i kronologije. Očekuje se da će moći objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine pojedinih vladara.						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
X	X	X	X			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
		X				
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE		UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA			
Pohađanje nastave		1.5	0			
Seminarski rad		1.5	20			
Kolokvij		1.5	40			
ZAVRŠNI ISPIT		1.5	40			

UKUPNO	6	100		
Opće napomene:				
Varijanta 2 sa završnim ispitom				
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.				
<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 30% ocjenskih bodova. 				
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:				
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI			
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova			
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova			
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova			
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova			
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova			
IV. LITERATURA				
OBVEZNA LITERATURA				
Slaven Bertoša, Svjetska povijest modernoga doba (XVI. - XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok, Zagreb 2004.				
The Times. Povijest svijeta, Zagreb, 2002. (ili starije izdanje: The Times. Atlas svjetske povijesti, Zagreb, 1986.)				
Hrvatska. Europa. Svijet. Kronologija (uredio Ivo Goldstein), Zagreb 2002.				
Za seminar:				
Jakov Stipićić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb, 1991.				
Franjo Šanjek, Latinska paleografija i diplomatička, Zagreb, 2004.				
Bartol Zmajić, Heraldika, sfragistika, genealogija, veksilologija, rječnik heraldičkog nazivlja, Zagreb, 1996.				
IZBORNA LITERATURA				
Povijest svijeta od početka do danas, Zagreb 1990., 2. izdanje.				
Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. 11.-14., Rijeka 1977.-78.				
August Franzen, Pregled povijesti crkve, Zagreb 1970.				
Lovorka Čoralić, Venecija - Kraljica mora s lagunarnih sprudova: povijest Mletačke Republike, Samobor 2004.				
Jean-François Noel, Sveti Rimsko Carstvo, Zagreb 1998.				
Dirlmeier – Gestrich – Herrmann – Hinrichs – Klessmann - Reulecke, Povijest Njemačke, Zagreb 1999.				
Erich Zöllner - Therese Schüssel, Povijest Austrije, Zagreb 1997.				
A. J. P. Taylor, Habsburška Monarhija 1809.-1918., Zagreb 1990.				
Jean Carpentier - François Lebrun, Povijest Francuske, Zagreb 1999.				
Josef Matuz, Osmansko Carstvo, Zagreb 1992.				
Peter Hanak, Povijest Mađarske, Zagreb 1995.				
Giuliano Procacci, Povijest Talijana, Zagreb 1996.				
Sellers - May - Mc Millen, Povijest Sjedinjenih Američkih Država, Zagreb 1996.				
G. M. Trevelyan, Povijest Engleske, Zagreb 1956.				
Asa Briggs, Socijalna povijest Engleske, Zagreb 2003.				
Marjorie Barnard, A History of Australia, Sydney 1980.				
Fernand Braudel, Civilizacije kroz povijest, Zagreb 1990.				
Fernand Braudel, Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od XV. do XVIII. stoljeća, vol. 1.-3., Zagreb 1992.				
Fernand Braudel, Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II., sv. 1.-2., Zagreb 1997.-1998.				
Maurice Dobb, Studije o razvoju kapitalizma, Zagreb 1961.				
Louis Gottschalk – Loren C. MacKinney – Earl H. Pritchard, Historija čovječanstva: svezak četiri: Temelji modernog svijeta; knjiga prva: Uvod; Politička, ekonomска i društvena pozadina – važniji vjerski događaji 1300-1500; knjiga druga: Važniji vjerski događaji 1500-1775; Politička i društvena misao 1300-1775; knjiga treća: Pismeno priopćavanje i lijepa književnost, likovna umjetnost i glazba; Znanost i tehnologija između 1300. i 1530. (otprilike); knjiga četvrta: Znanost i tehnologija; Tehnologija i društvo; Školstvo, Zagreb 1974.				
Drago Roksandić, Triplex Confinium: ili o granicama i regijama hrvatske povijesti 1500.-1800., Zagreb 2003.				

Albert Soboul, Francuska revolucija, Zagreb 1989.
 Alexis de Tocqueville, Stari režim i revolucija, Zagreb 1994.
 Bartolomé Bennassar, Storia dell'Inquisizione spagnola dal XV al XIX secolo, Milano 1980.
 Romano Canosa, Lepanto: Storia della "Lega Santa" contro i Turchi, Roma 2000.
 Mario Caravale – Alberto Caracciolo, Lo Stato pontificio nell'età moderna, Torino 1978.
 Furio Diaz, Granducato di Toscana, Torino 1986.
 John H. Elliott, Richelieu e Olivares, Torino 1992.
 Robert J. W. Evans, Felix Austria: L'ascesa della Monarchia Asburgica, Bologna 1981.
 Angelo Geatti, Napoleone Bonaparte e il Trattato di Campoformido del 1797: La verità sul luogo della firma e sul monumento della pace, Udine 1989.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obvezatno. U slučaju preklapanja smije se izostati maksimalno 50 %. Student koji iz bilokojih razloga izostane više, ne može dobiti potpis nositelja kolegija, niti pristupiti završnom ispitu. Uvjet pristupanja završnom ispitu je također ispunjenje seminarskih obveza i položen kolokvij.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju. Studenti mogu dobiti informacije na konzultacijama, mailom, na oglašnoj ploči Odsjeka i na web stranicama Odsjeka za povijest.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontaktiranje s profesorom moguće je na konzultacijama i mailom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na web stranicama Odsjeka za povijest.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	29. 6. i 13. 7. 2022. u 12h
Jesenski izvanredni	2. 9. i 9. 9. 2022. u 12h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
4. 3. 2022.	Uvod u kolegij
11. 3.2022.	Stvaranje carstva Karla V.
18. 3.2022.	Reformacija
25. 3.2022.	Katolička konfesionalizacija
1.4.2022.	Tridesetogodišnji rat kao općeeuropski sukob
8.4.2022.	Engleska u novom vijeku I.dio
29.4.2022.	Kolokvij Engleska u novom vijeku II.dio
6.5.2022.	Nastanak i razvoj SAD-a
13.5.2022.	Jačanje monarhijske vlasti u Francuskoj Velika francuska revolucija
20.5.2022.	Mletačka Republika u novom vijeku
27.5.2022.	Osmansko Carstvo u novom vijeku

3.6.2022.	Prosvjećeni apsolutizam		
10.6.2022.	Završna razmatranja		
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)			
DATUM	NAZIV TEME		
4. 3. 2022.	Uvod u seminare		
11. 3.2022.	Seminarski rad		
18. 3.2022.	Seminarski rad		
25. 3.2022.	Seminarski rad		
1.4.2022.	Seminarski rad		
8.4.2022.	Seminarski rad		
29.4.2022.	Kolokvij		
6.5.2022.	Seminarski rad		
13.5.2022.	Seminarski rad		
20.5.2022.	Seminarski rad		
27.5.2022.	Seminarski rad		
3.6.2022.	Seminarski rad		
10.6.2022.	Završna razmatranja		
VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti	zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. na temelju povjesnih izvora	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja	Mletačka Republika, Osmansko Carstvo, Engleska, Francuska, Sveti Rimsko Carstvo Njemačke Narodnosti, Sjedinjene Američke Države i dr. u novom vijeku	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
pravilno tumačiti događaje i procese, osobe i kronologiju	zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. KarloV., Henrik VIII.,	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar

	Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.		
objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine pojedinih vladara	Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.	<p>predavanje rad na tekstu diskusija</p> <p>frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata</p>	<p>pismeni ispit (kolokvij)</p> <p>usmeni ispit seminar</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Novovjekovna povijest Hrvatske od 16. do 18. stoljeća
Studij	Prediplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	IV.
Akademска godina	2021./22.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	ČET 8:15 – 9:45 (seminari 12:15 – 13:00), F-402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Kabinet	443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	četvrtak 10.00-11.00 i po dogovoru
Telefon	051/265-733
e-mail	d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Vjeran Brezak, mag. hist.
Kabinet	F-439
Vrijeme za konzultacije	Utorkom od 12,15-13,00; četvrtkom po dogovoru od 13,15-14,00h.
Telefon	-
e-mail	vjeranbrezak@gmail.com
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Kronološki pregled hrvatske povijesti od XVI. do konca XVII. stoljeća. Gospodarski i društveni razvitak središnje i istočne Hrvatske u novome vijeku. Istra od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dalmacija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dubrovačko područje u novome vijeku. Historiografija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Hrvatska u sastavu Habsburške Monarhije. Borba Hrvata za opstanak u 16. stoljeću. Situacija nakon bitke na Mohačkom polju. Ferdinand I. Habsburški. Sabor u Cetingradu. Slavonija i Hrvatska kao glavna bojišta s Turcima. Petar Kružić i obrana Klisa. Pad Klisa 1537. Turska Hrvatska. Zauzimanje Budima 1541. Nikola Šubić Zrinski i opsada Sigeta 1566. Bihać - ključ obrane dijela Hrvatske. Bitka kod Siska 1593. Zaustavljanje turskog osvajanja Hrvatske. Ravnoteža snaga između Habsburške Monarhije i Turske. Raseljavanje hrvatskog pučanstva. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Nastanak Vojne Hrvatske i Slavonije ili Vojne Krajine. Osnutak Karlovca 1579. Banska krajina. "Ostaci ostataka" Hrvatske. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Leopold I. Zrinsko-frankopanski otpor bečkom centralizmu. Težnja za gospodarskom i državnom samostalnošću Hrvatske. Ratovi za oslobođenje od Turaka. Kliški i senjski uskoci. Mir u Srijemskim Karlovcima 1699. godine i njegovo značenje. Počeci sukoba s mađarskim plemstvom. Zakon o naslijedivanju prijestolja iz 1712. godine. Prosvijećeni apsolutizam. Karlo III, Marija Terezija, Josip II. Razvoj primorskih gradova i trgovine. Društveno i političko stanje u Istri nakon Uskočkog rata. Gospodarski razvoj u 18. stoljeću. Barokna umjetnost, književnost i znanost.	
OEĆKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Po završetku nastave iz navedenog predmeta student će moći:	
- navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz ranonovovjekovne hrvatske povijesti	
- objasniti i usporediti povijesne procese u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka	
- prepoznati temeljne društvene i političke smjerove razvoja ranonovovjekovnog slojevitog hrvatskog društva	

- sistematizirati rezultate istraživanja i historiografske spoznaje u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka
- procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese hrvatskog ranog novog vijeka

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	-
Kontinuirana provjera znanja 1	0,75	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,75	20
Seminarski rad	1,00	20
ZAVRŠNI ISPIT	2,00	40
UKUPNO	6,00	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Budak, Neven, Hrvatska i Slavonija u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007.
 Holjevac, Željko – Moačanin, Nenad, Hrvatsko-slavonska Vojna krajina i Hrvati pod vlašću Osmanskog Carstva u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007.
 Vrandečić, Josip – Bertoša, Miroslav, Dalmacija, Dubrovnik i Istra u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007.

IZBORNA LITERATURA

Adamček, Josip, Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća, Zagreb, 1980.
 Adamček, Josip, Bune i otpori, Zagreb, 1987.
 Bertoša, Miroslav, Istra. Jadran. Sredozemlje: identiteti i imaginarij, Zagreb, 2003.
 Bertoša, Miroslav, Istra: Doba Venecije (XVI.-XVIII. stoljeće), Pula, 1995.
 Bertoša, Slaven, Rašpor i Rašprski kapetanat: povijesni pregled, Pazin, 2005.
 Blažević, Zrinka, Vitezovićeva Hrvatska između stvarnosti i utopije, Zagreb, 2002.
 Bogović, Mile, Katolička Crkva i pravoslavlje u Dalmaciji za mletačke vladavine, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1993.
 Bracewell, Wendy, Senjski uskoci. Piratstvo, razbojništvo i sveti rat na Jadranu u 16. stoljeću, Zagreb, 1997.
 Gross, Mirjana (ur.), Društveni razvoj u Hrvatskoj od 16. do početka 20. stoljeća, Zagreb, 1981., 15-173.
 Historija naroda Jugoslavije II. Zagreb, 1959., 205-214, 215-290, 401-476, 622-657, 684-762, 998-1117, 1211-1251.
 Kaser, Karl, Slobodan seljak i vojnik. I – Rana krajška društva, 1545.-1754., II – Povojačeno

društvo, 1754.-1881., sv. I-II, Zagreb, 1997.
Klaić, Vjekoslav, Povijest Hrvatske, sv. 5, Zagreb, 1982.
Kruhek, Milan, Krajiške utvrde i obrana Hrvatskog Kraljevstva tijekom 16. stoljeća, Zagreb, 1995.
Lonza, Nella. Pod plaštem pravde, Dubrovnik, 1997.
Ljudi 18. stoljeća na hrvatskom prostoru, Zagreb, 2016.
Mayhew, Tea, Dalmatia between the Venetian and Ottoman Rule, Rim, 2008.
Moačanin, Nenad, Slavonija i Srijem u razdoblju osmanske vladavine, Slavonski Brod, 2001.
Moačanin, Nenad, Turska Hrvatska. Hrvati pod vlašću Osmanskog Carstva do 1791. - preispitivanja, Zagreb, 1999.
Mogorović Crlenko, marija, Druga strana braka. Nasilje i ilegitimnost u (izvan)bračnim vezama na području Porečke biskupije u prvoj polovici 17. stoljeća, Zagreb, 2012.
Pavličević, Dragutin (ur.). Vojna krajina. Povjesni pregled – historiografija – rasprave. Zagreb, 1984.
Pederin, Ivan, Mletačka uprava, privreda i politika u Dalmaciji, 1409–1797., Dubrovnik, 1990.
Petrić, Hrvoje, Koprivnica u 17. stoljeću, Meridijani, Samobor, 2005.
Raukar, Tomislav – Petricoli, Ivo – Švelec, Franjo – Peričić, Šime, Prošlost Zadra, sv. III: Zadar pod mletačkom upravom, Zadar, 1987.
Roksandić, Drago – Mimica, Ivan - Štefanec, Nataša – Bužančić, Vinka (ur.), Triplex Confinium, 1500-1800: ekohistorija, Split - Zagreb, 2003.
Roksandić, Drago – Štefanec, Nataša (eds.), Constructing Border Societies on the Triplex Confinium, Budapest, 2000.
Roksandić, Drago, Triplex Confinium ili o granicama i regijama hrvatske povijesti, Zagreb, 2003.
Shek Brnardić, Teodora, Svijet Baltazara Adama Krčelića: obrazovanje na razmeđu tridentskoga katolicizma i katoličkoga prosvjetiteljstva. Zagreb, 2009.
Stulli, Bernard, Studije iz povijesti Dubrovnika, Zagreb, 2001.
Šanjek, Franjo, Kršćanstvo na hrvatskom prostoru, pregled religiozne povijesti Hrvata, Zagreb, 1996.
Šišić, Ferdo, Pregled povijesti hrvatskog naroda, Zagreb, 1962.
Štefanec, Nataša, Država ili ne. Ustroj Vojne krajine 1578. godine i hrvatsko-slavonski staleži u regionalnoj obrani i politici, Zagreb, 2011.
Štefanec, Nataša, Heretik Njegova Veličanstva. Povijest o Jurju IV. Zrinskom i njegovom rodu, Zagreb, 2001.
Völker-Rasor, Anette (ur.), Rani novi vijek, Zagreb, 2016.
U potrazi za mirom i blagostanjem – Hrvatske zemlje u 18. stoljeću, Zagreb, 2013.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu. U slučaju pogoršavanja epidemiološke situacije vezano uz COVID-19 epidemiju, prelazi se na online nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, mrežna stranica fakulteta, mrežna stranica Odsjeka za povijest, sustav Merlin.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno, pismeno, e-pošta, sustav Merlin, MS Teams

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno i usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	13. 6. 2022., 15. 7. 2022.
Jesenski izvanredni	1. i 5. 9. 2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
3. 3. 2022.	Uvod u ranonovovjekovnu povijest hrvatskih zemalja: pojmovi, kategorije, kronološke i prostorne odrednice Seminar
10. 3. 2022.	Komparacija povijesnih procesa hrvatskog i europskog ranog novog vijeka Seminar
17. 3. 2022.	Teritoriji i jurisdikcije od 16. do 18. stoljeća; sukobi triju imperija na prostoru hrvatskih povijesnih zemalja Seminar
24. 3. 2022.	Institucionalni ustroj Hrvatsko-Slavonskog Kraljevstva Seminar
31. 3. 2022.	Institucionalni ustroj krajeva pod osmanskom vlašću. Institucionalni ustroj Dubrovačke Republike, Istre i Dalmacije Seminar
7. 4. 2022.	Vojna krajina u Hrvatsko-Slavonskom Kraljevstvu, serhat i mletačka Krajina Seminar
14. 4. 2022.	Kolokvij 1 Seminar
21. 4. 2022.	Hrvatsko ranonovovjekovno društvo – Hrvatsko-Slavonsko Kraljevstvo Seminar
28. 4. 2022.	Hrvatsko ranonovovjekovno društvo – Istra, Dalmacija, Dubrovačka Republika Seminar
12. 5. 2022.	Hrvatske zemlje pod osmanskom vlašću Seminar
19. 5. 2022.	Crkvena i vjerska povijesti hrvatskih zemalja u ranom novom vijeku Seminar
26. 5. 2022.	Stanovništvo i migracije u hrvatskim zemljama u ranom novom vijeku Seminar
2. 6. 2022.	Kolokvij 2 Seminar
9. 6. 2022.	Povijest svakodnevice i povijesna antropologija hrvatskih zemalja i ranom novom vijeku Seminar

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz ranonovovjekovne hrvatske povijesti.	Kronološki pregled hrvatske povijesti od XVI. do konca XVII. stoljeća. Istra od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Turska Hrvatska. Dalmacija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dubrovačko područje u novome vijeku. Pad Klisa 1537. Zauzimanje Budima 1541. Bitka kod Siska 1593. Osnutak Karlovca 1579.	Predavanje, rad na tekstu, rasprave.	Kolokvij, usmeni ispit, aktivnost na nastavi.

	Banska krajina. "Ostaci ostataka" Hrvatske. Zakon o nasljeđivanju prijestolja iz 1712. godine i dr.		
Objasniti i usporediti povjesne procese u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka.	Gospodarski i društveni razvitak središnje i istočne Hrvatske u novome vijeku. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Gospodarski razvoj u 18. stoljeću. Barokna umjetnost, književnost i znanost. Razvoj primorskih gradova i trgovine. Društveno i političko stanje u Istri nakon Uskočkog rata i dr.	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Kolokvij, usmeni ispit, seminarski rad, aktivnost u nastavi.
Prepoznati temeljne društvene i političke smjerove razvoja ranonovovjekovnog slojevitog hrvatskog društva.	Ravnoteža snaga između Habsburške Monarhije i Turske. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Raseljavanje hrvatskog pučanstva. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Težnja za gospodarskom i državnom samostalnošću Hrvatske i dr.	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Kolokvij, usmeni ispit, seminarski rad, aktivnost u nastavi.
Sistematizirati rezultate istraživanja i historiografske spoznaje u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka.	Historiografija od XVI. do konca XVIII. Rad na seminarima koji obuhvaća pripremu kroz proučavanje za pojedine teme relevantnih historiografskih rezultata.	Samostalni rad, rad na tekstu, rad na objavljenom i neobjavljenom arhivskom gradivu, postavljanje istraživačkog pitanja, izlaganje, grupni rad.	Seminarski rad, grupni rad, rješavanje problema, aktivnost u nastavi.
Procijeniti ulogu povjesnih ličnosti na povjesne događaje i procese hrvatskog ranog novog vijeka.	Petar Kružić i obrana Klisa. Nikola Šubić Zrinski i opsada Sigeta 1566. Ferdinand I. Habsburški. Sabor u Cetingradu. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Leopold I.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu, traženje i analiziranje primjera.	Kolokvij, usmeni ispit, aktivnost u nastavi.

Zrinsko-frankopanski otpor bečkom centralizmu. Prosvijećeni apsolutizam. Karlo III, Marija Terezija, Josip II. i dr.		
--	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Hrvatska od 1918. do 1990.
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	VI.
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	P - 402, srijeda 13:15-16:00
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić
Kabinet	F-448/IV
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	srijeda 9.30-10.30 i četvrtak 11.00-12.00
Telefon	051/265-730
e-mail	aroknic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Politički preduvjeti nastanka države, a potom Kraljevne SHS. Ulazak Hrvatske u Kraljevinu SHS. Socijalna struktura hrvatskog društva i etnička rasprostranjenost. Politički život u Hrvatskoj 1918-1929. Proganjanja političke oporbe. Stjepan Radić. Gospodarsko nazadovanje Hrvatske. Posljedice diktature. Nova uprava i teritorijalna podjela Jugoslavije. Političke pripreme nastanka Banovine Hrvatske. Banovina Hrvatska. Početak II sv. rata. Nastanak NDH i njen ustroj. Politika NDH i njeno vezivanje za sile osovine. Pobuna i ustanak hrvatskih antifašista. Razvoj antifašističke i demokratske Hrvatske. Slom NDH. Poraz građanskih snaga u Hrvatskoj. Politička represija nad poraženim. Bleiburg.	
Razvoj Hrvatske kao federalne jedinice u novoj Jugoslaviji. Hrvatska u komunističkom režimu. Hrvatska politička emigracija. Glavni gospodarski i socijalni problemi Hrvatske. Studentski nemiri 1968. Pobuna protiv velikosrpskog kulturnog, gospodarskog, političkog ekspanzionizma. Masovni pokret 1971. Razvoj samoupravljanja, posljedice i dvojbe. Razvoj i problemi razvoja hrvatske kulture. Subkulturalni pokreti u Hrvatskoj. Hrvatska u osamdesetim godinama. Jačanje velikosrpskih tenzija i slabljenje komunističkog režima. Put ka demokraciji. Izbori 1990. Hrvatska politička scena. Počeci razdruživanja.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon položenog kolegija studenti će moći definirati, opisati, objasniti dinamiku i razlike društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih procesa kroz koje je Hrvatska prolazila od 1918. do 1990. godine. Biti će sposobni razlikovati, procijeniti i klasificirati prepoznavanje značajnih ličnosti iz hrvatskog političkog i društveno-kulturnog života te povezati i izdvojiti značajne događaji i povijesne prijelomnice. Također studenti će biti sposobni interpretirati, sintetizirati, ali i analitički pristupiti objašnjavanju pojedinih događaja i procesa u hrvatskoj povijesti 20. st.	
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)	
Predavanja	Seminari
x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad
x	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA	

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Međuispit (kolokvij) 1	0,75	25
Međuispit (kolokvij) 2	0,75	25
Seminarski rad	0,5	15
Terenska nastava	0,25	5
ZAVRŠNI ISPIT	1,25	30
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Tijekom nastave:

Seminarski rad na odabranu temu iz periodičke građe. Seminar se sastoji od pisanog rada dužine od 5 do 10 stranica teksta i prezentacije u trajanju do 15 minuta.

Terenska nastava – aktivno sudjelovanje radionicici Lipa pamti i posjet Kastvu

Kolokvij I i II provjeravaju faktografsko znanje obrađenog gradiva do kolokvija sukladno izvedbenom planu. Prag za prolaznost na kolokviju je 50%.

Pristup popravku kolokvija: Na kraju semestra studenti će imati jednu mogućnost ispravka kolokvija.

Završni ispit je usmeni i predstavlja sintezu cijelokupnog gradiva.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Goldstein, Ivo Hrvatska 1918-2008., Zagreb, 2008. (do 406. str.)
2. Radelić, Zdenko, Hrvatska u Jugoslaviji 1945.-1991. Od zajedništva do razlaza. Zagreb, 2006.
3. Boban, Ljubo, Hrvatske granice 1918-1992., Zagreb 1991. (i novije izdanje).

IZBORNA LITERATURA

1. Goldstein, Ivo, Dvadeset godina samostalne Hrvatske, Zagreb, 2010.
2. Darko Dukovski, Istra i Rijeka u Prvoj polovici 20. stoljeća 1918.-1947., Zagreb, 2010.
3. Katarina Spehnjak, Britanski pogled na Hrvatsku 1945.-1948., Zagreb, 2006.
4. Bilandžić, Dušan, Hrvatska moderna povijest, Zagreb, 1999. (od 68. str.)
5. Jelić-Butić, Fikreta, Četnici u Hrvatskoj, Zagreb 1986. (odabrana poglavlja)
6. Akmadža, Miroslav, Katolička crkva u Hrvatskoj i komunistički režim 1945.-1966., Rijeka, 1996. (odabrana poglavlja)
7. Matković, Hrvoje, Povijest Nezavisne Države Hrvatske. Zagreb, 1994.
8. Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u Hrvatskome proljeću, Zagreb, 2007.
9. Boban, Ljubo, Maček i politika HSS, 1928-1941, I i II Zagreb, 1974.
10. Boban, Ljubo, Svetozar Pribičević u opoziciji 1928-1936, Zagreb, 1973.
11. Jareb, Jere, Pola stoljeća hrvatske politike, Zagreb, 1995.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti redovito na nastavi (70%). Izostanak nije moguće opravdati. Od studenta se očekuje izvršavanje tijekom nastave svih zadanih obveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije
web stranice Filozofskog fakulteta tj. Odsjeka za povijest
glasna ploča Odsjeka za povijest
tajništvo Odsjeka za povijest

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
konzultacije e-pošta telefon	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni ispit je usmeni i sadrži više oblika pitanja u kojima se provjeravaju različite kompetencije studenata. Cilj završnog ispita je provjeriti povezivanje gradiva u cjelinu. Kao uvjeti za završni ispit postavljaju se izrada seminar skog rada i 50% pozitivno riješeni međuispiti (kolokviji).	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	29. 6. i 13. 7. u 10.00
Jesenski izvanredni	2. i 9. 9. u 10.00
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
2.3.	Uvodno predavanje; historiografski pregled; ključni pojmovi; upute studentima za izradu seminar skog rada
9.3.	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS 1918.-1929.
16.3.	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS 1929.-1941. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
23.3.	Hrvatska u II. svjetskom ratu 1941.-1945. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
30.3.	Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. st. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
6.4.	NOB kroz kolektivno sjećanje (memorijalni spomenici) druge polovice 20. st. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
13.4.	Terenska nastava – posjet Memorijalnom centru u Lipi i Muzejskoj zbirci Kastavštine
20.4.	Kolokvij I.
27.4.	Hrvatska u Jugoslaviji od 1945. do 1948. Izgradnja političkog sustava i poratna obnova. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
4.5.	Hrvatska u Jugoslaviji od početka 50-ih godina do 1965. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
11.5.	Razvoj socijalističkog društva, popularna kultura i amerikanizacija Jugoslavije, s posebnim osvrtom na prilike u Hrvatskoj Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
18.5.	Hrvatski reformistički i nacionalni pokret 1970.-1972. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
25.5.	Procesi demokratizacije Hrvatske pred agresiju 1987.-1990. i Domovinski rat; Hrvatska postaje suverena i samostalna
1.6.	Kolokvij II. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
8.6.	Zaključno predavanje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
definirati, opisati, objasniti dinamiku i razlike društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih procesa kroz koje je Hrvatska prolazila od 1918. do 1990. godine	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS; Hrvatska u II. svjetskom ratu; Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. st.; Hrvatska u Jugoslaviji od 1945. do 1965.; Popularna kultura i amerikanizacija Jugoslavije, s posebnim osvrtom na prilike u Hrvatskoj; Hrvatski reformistički i nacionalni pokret 1970.-1972.; Demokratizacija i proces raspada Jugoslavije	predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
razlikovati, procijeniti i klasificirati prepoznavanje značajnih ličnosti iz hrvatskog političkog i društveno-kulturnog života		predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
povezati i izdvojiti značajne događaji i povijesne prijelomnice		predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
interpretirati, sintetizirati, ali i analitički pristupiti objašnjavanju pojedinih događaja i procesa u hrvatskoj povijesti 20. st.	Terenska nastava <i>Lipa pamti</i> i posjet Kastvu	predavanje, individualni rad, prezentacije vizualnog materijala, diskusija	diskusija, osvt na terensku nastavu, kolokvij, ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Suvremena povijest Europe
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	VI.
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petak, 10.15 do 13 sati, F-402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Darko Dukovski
Kabinet	F 440
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtkom i petkom od 9-10 sati
Telefon	
e-mail	darko.dukovski@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij suvremene europske povijesti promišlja razdoblje iznimno bogate događajnice od kraja I. svjetskoga rata do početka 21. stoljeća</p> <p>Uvodno predavanje Problemi i kontroverze svjetske i europske historiografije od kraja 19. do kraja 20. stoljeća: Druga industrijska revolucija, ekspanzionizam, svjetski ratovi i revolucije, sukobi suprotstavljenih političkih sustava i ideologija.</p> <p>Gospodarske premise svjetskoga tržišta tijekom 20. stoljeća.</p> <p>Kultura, znanost i umjetnost 20. st. Filozofski pravci, književnost.</p> <p>Mirovni ugovori nakon rata. Liga naroda - prethodnica Organizacije ujedinjenih naroda.</p> <p>Pobjednici, poraženi i nastanak novih država u Europi. Mirovni pregovori i ugovori.</p> <p>Oblikovanje režima tzv. zapadne demokracije i totalitarnih država.</p> <p>Velika gospodarska kriza u svijetu (1929-1933): uzroci, širina i posljedice krize. Traženje izlaza iz krize.</p> <p>Prve ekspanzije fašističkih država - uvod u širi ratni sukob. Držanje ostalih velikih europskih zemalja.</p> <p>Razdoblje Drugog svjetskog rata (1939-1945). Uzroci i posljedice.</p> <p>Teheranska konferencija. Konferencija u Jalti. Okupatorski zločini. Slom Njemačke. Konferencija u Potsdamu, Slom Japana. Žrtve Drugog svjetskog rata.</p> <p>Stanje i odnosi u svijetu nakon uspostavljanja mira. Kažnjavanje ratnih zločinaca. Mirovni ugovori s pobijedenim zemljama.</p> <p>Počeci poratne blokovske politike.</p> <p>Dekolonizacija i nastanak novih samostalnih država.</p> <p>Hladnoratovsko razdoblje. Sukob Zapada i Istoka. Međunarodne političke krize. Uloga katoličke crkve u očuvanju mira u svijetu. Raspad SSSR-a i nastanak Zajednice Nezavisnih Država. Slom socijalističkih državnih sustava i u ostalim socijalističkim zemljama Europe.</p> <p>Posebno će biti riječi o zemljama Sredozemlja i Srednje i Jugoistočne Europe koje se pojavljuju kao zasebni areali europske i svjetske povijesti:</p> <p>Događaji pred I. svjetski rat U Srbiji i Crnoj Gori Događaji pred I. svjetski rat u Turском carstvu. Događaji i procesi koji se odvijaju paralelno s događajima na Balkanu u zemljama Srednje Europe: Austrija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovenija, Češka i Slovačka Rumunjska.</p> <p>Uvod u predavanja o Sr. i JI Europi XX. stoljeća. Nastanak novog geopolitičkog prostora nakon I. svjetskog rata. Nove države u Srednjoj Europi i Balkanu. Njihovi međusobni odnosi. Kultura i gospodarstvo. II. svjetski rat. Migracije nakon rata. Istok i Zapad na Balkanu. Odnosi. Slom komunizma i rastrojstvo Jugoslavije. Rat i novonastale države.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	

Studenti će biti sposobni:

- prepoznati društvene i političke ali i kulturne procese 20. stoljeća.
- koristiti informacije o novim tehnološkim i znanstvenim dostignućima, kulturnim procesima i razvitku društva u samostalnom definiranju povijesnoga razdoblja.
- prepoznavati ličnosti i društvene skupine koje su donijele prijelomne događaje u 20. stoljeće.
- analizirati društvene i političke događaje i procese 20. stoljeća.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Prezentacija
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Seminar	0,75	10
Kolokvij 1	0,25	20
Kolokvij 2	0,25	20
ZAVRŠNI ISPIT	1,25	50
UKUPNO	4	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti 50% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitу** student može ostvariti 50% ocjenskih bodova.

Seminar: seminar se piše na zadalu temu uz korištenje dostupne recentne literature od koje barem jedna po mogućnosti biti na stranom jeziku, tiska i periodike **koji student sam pronade**. Seminar mora imati znanstveni aparat i biti strukturiran u prepoznatljivom klasičnom obliku u kojem će biti zastupljena obvezno tri dijela: Uvod, razrada teme, zaključak. Mora sadržavati popis literature i periodike te pisanih izvora. Seminar se ocjenjuje na temelju dva bitna kriterija: 1. naslov teme mora odgovarati sadržaju seminara koji mora biti uravnotežen, cjelovit i logičan; 2. točnost faktografije, komentari autora uz postavljena istraživačka pitanja, otvorenost istraživanja i zaključak. Seminar uz pisanu dio podrazumijeva i kratko predavanja uz prezentaciju od 15 minuta. **Seminar je uvjet za završni ispit. Krajnji rok predaje pisanog dijela seminara je najkasnije 4. svibnja 2021. ili neki drugi datum u svibnju dogovoru sa studentima, a s prezentacijama se počinje 6. svibnja.**

Kontinuirana provjera znanja – kolokviji- Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave kroz pisane kolokvije (2) iz dijela gradiva.

Prvi kolokvij odnosi se na temu:**Prvi svjetski rat "Europa između dva svjetska rata .**

Drugi kolokvij piše se na temu " **Drugi svjetski rat, Hladnoratovsko razdoblje i globalizacija"**

Za vrijeme pisanja kolokvija nije dopušteno koristiti zabilješke i literaturu.. Sadrži najviše 10. pitanja, a moguće je ostvariti maksimalno 20 bodova. Također se uvode negativni (minus) bodovi za netočne odgovore. Odgovori moraju biti u cijelosti točni i potpuni i u skladu s hrvatskim pravopisom i gramatikom.

Kolokviji se ne ponavljaju niti se pišu ispravci kolokvija

Opravdani izostanak s kolokvija (uz predočenje dokaza o izostanku) daje pravo studentu za naknadno pisanje kolokvija određenim prema dogovoru sa studentima.

Uvjeti za redoviti izlazak na završni ispit su: ostvarenih minimalnih 25 ocjenskih bodova (kolokviji + seminar).

Završni ispit je pisani ispit kojemu je cilj provjeriti povezivanje gradiva u logičnu cjelinu povijesnih događanja i procesa. Sadrži četiri (4) pitanja od kojih su tri (3) esejističkog tipa povezivanja određenih pitanja povijesnoga razvoja Europe 20. stoljeća i obuhvaća cijelo gradivo i tematiku seminara dok je jedno (1) pitanje vezano uz prepoznavanje i legendiranje povijesnih fotografija na kojima mogu prepoznati neki od sadržajnih tema predavanja.

Ocjenuju se točni i netočni odgovori, odnosno uvode se minus bodovi za netočne odgovore u zadanoj vrijednosti pitanja (označen u zagradama na kraju pitanja). Da bi završni ispit bio pozitivno ocijenjen mora biti riješeno 50% zadataka.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova

2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Darko Dukovski (2012) Ozrcaljena povijest: Uvod u suvremenu povijest Europe i Europskog kontinenta, Zagreb: Leykam International
- Peter Calvocoressi (2003). Svjetska politika nakon 1945., Zagreb. (215-362)
- M. Mazower (2004) Mračni kontinent: Europsko dvadeseto stoljeće, Zagreb
- D. S. Painter, Hladni rat: Povijest međunarodnih odnosa, Zagreb, 2002.

IZBORNA LITERATURA

- Geert Mak, U Europi: Putovanje kroz dvadeseto stoljeće, , Zagreb: Jesenski i Turk, 2010.
- Kronika XX. stoljeća. Događaji i ličnosti, Zagreb, 1994.
- J. Holzer, Komunizam u Europi, Zagreb, 2002.
- Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb, 2008. (odabrana poglavlja)
- Povijest 17: Predvečerje rata i Drugi svjetski rat (1936.-1945.) Zagreb, 2008., (odabrana poglavlja)
- Drugi svjetski rat, sv.I-III, Zagreb, 1982. (odabrana poglavlja)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni pohađati 70% predavanja Pohađanje nastave je uvjet za potpis i završni ispit, ali ne donosi ocjenske bodove.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
Oglasna ploča Odsjeka
E-pošta
Web fakulteta
Microsoft Teams kanal Suvremena povijest Europe, predavanja

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno; Dopisno; E-poštotoom; Telefonom; Teams; Viber

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pisani test

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	13. i 27. 6. 2022. u 10 sati
Jesenski izvanredni	2. ili 9. 9. 2022. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
4.3.	Uvodno predavanje: Pandorina kutija Europska: Europa 20. st: Naslijede i vizije Seminar: Uvod u problematiku Drugoga svjetskog rata: Literatura i izvori, postavljanje i analiza glavnih pitanja
11.3.	Prvi svjetski rat i njegove posljedice Seminar: Analiza uzroka i usporedna analiza ciljeva rata: filozofsko-političko-društveno-gospodarski diskurs
18.3.	Europa između nade i razočaranja: Načela uređenja poratnog svijeta: Posljedice rata i Pariška mirovna konferencija Seminar: Kronologija, bojišnice, zaraćene strane, naoružanje i oprema, gospodarske mogućnosti, vojni savezi; Seminar: vojne aktivnosti i otvaranje bojišnica, važne bitke 1939-1940
25.3.	Građanska demokracija i uzroci političke i gospodarske depresije Vojne aktivnosti 1941-1943, otvaranje i zatvaranje bojišnica, ratne operacije; Seminar: Ratne prijelomnice: Slom sjevernoafričke bojišnice, Bitka kod Stalingrada i Kurska bitka, Kapitulacija Italije, Talijanska bojišnica, Sustavno selektivno i neselektivno bombardiranje Njemačke

1.4.	Totalitarni sustavi: talijanski fašizam, njemački nacizam i ruski boljševizam /staljinizam Seminar:ratni zarobljenici i nacistički koncentracijski logori, Holokaust, Konačno rješenje židovskog pitanja; Seminar: Politička i vojna važnost europskih pokreta otpora
8.4.	Potraga za mirom uz diplomatske priprema za rat; Antifašizam primjer Španjolskog građanskog rata 1936-1939 Seminar: Invazija na Normandiju i otvaranje druge fronte u Francuskoj; Seminar: Opća ofenzivna djelovanja Sovjetske armije na istoku i anglo-američke armije na zapadu: Natjecanje Saveznika tko će prvi doći do Berlina i poraziti Njemčku
22.4.	KOLOKVIJ Seminar: problem genocida, kulturocida i pljačkanje europskog kulturnog blaga, problem repatrijacije ukradenih kulturnih vrijednosti
29.4.	Drugi svjetski rat: politika zaraćenih strana Seminar: Problem kapitulacije Njemačke i režima zemalja Trojnog pakta i nova geopolitička karta Europe; Seminar: Diskusija o problemu „samodestrukcije“ Europe. Modeli poratne buđućnosti
6.5.	Europa u Hladnom ratu (1945-1990) politika ravnoteže straha, političko vojni savezi i neokolonijalizam Prezentacija na temu
13.5.	Povijest svakidašnjice: Zabavne 60-e, 70-e, 80-e i 90-e godine 20. stoljeća; vrijeme brzoga života, moda, pomodarstvo i razvoj komunikacije i medija; Borba za građanske slobode i mediji: Prezentacija na temu
20.5.	Svršetak Hladnog rata i nove globalističke podjele: Novi svjetski poredak i slom jednostranačkih socijalističkih sustava Istočnog bloka Prezentacija na temu
27.5.	Ratovi na jugoistoku Europe, rastoj političkih sustava i nove geopolitička karta; negativni globalistički procesi Ujedinjene Europe: sustav „jednakih od jednakih“– Integracija, globalizacija, strah i nada malih naroda Europa Prezentacija na temu
3.6.	Duhovno vjerska vertikala Europe: Europske crkve u globalizaciji – Kriza vjere i neokonzervativizam Prezentacija na temu
10.6.	KOLOKVIJ /Ocjenvivanje seminara

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- prepoznati društvene i političke ali i kulturne procese 20. stoljeća	- Uvodno predavanje Europa od 1890.-1990. Svjetska i europska historiografija na temu 20. stoljeća; Pandorina kutija Europska: Europa 20. st: Naslijeđe i vizije.	-Predavanje -mejutički razgovori Frontalni rad, individualni rad -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori
- koristći informacije o novim tehnološkim i znanstvenim dostignućima, kulturnim procesima i razvitku društva u samostalnom definiranju povijesnoga razdoblja..	- Gospodarstvo i gospodarske krize u Evropi 20. stoljeća: uzroci, raširenost i posljedice. Izlazak iz krize. - Kultura, znanost i umjetnost 20. st., filozofski pravci, književnost, izumi, umjetnički pravci. Zabava.	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori - kolokvij
- analizirati društvene i političke događaje i	- Pobjednici, poraženi i geopolitičke promjene	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode:	- Postavljanje pitanja i usmeni

procese 20. stoljeća	<p>u Evropi. Mirovni pregovori i ugovori; Liga naroda – Ujedinjeni narodi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oblikovanje režima tzv. zapadne demokracije i totalitarnih država (komunizam, fašizam, nacizam), totalitarni režimi u fašistički pokreti u Evropi između dva rata. Ruska revolucija i revolucionarna zbivanja u Evropi. - Prve ekspanzije fašističkih država - uvod u širi ratni sukob. Držanje ostalih velikih europskih zemalja. - Razdoblje Drugog svjetskog rata (1939-1945). Uzroci, tijek i posljedice. - Teheranska konferencija. Konferencija u Jalti. Ratni zločini. Slom Njemačke. Konferencija u Potsdamu, Slom Japana. Žrtve Drugog svjetskog rata. 	<p>prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad - izrada bilježaka</p>	<p>odgovori - kolokvij</p>
<p>- prepoznavati ličnosti i društvene skupine koje su donijele prijelomne događaje u 20. stoljeće..</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Stanje i odnosi u svijetu nakon uspostavljanja mira. Izbjeglice i prognanici-raseljenost. Kažnjavanje ratnih zločinaca. Mirovni ugovori s pobijđenim zemljama 1946-1947. - Počeci poratne blokovske politike. Dekolonizacija i nastanak novih samostalnih država. - Hladnoratovsko razdoblje. Međunarodne političke krize. - Proces europskih integracija. - Problem europskog terorizma potkraj 1960-ih do potkraj 1980-ih. - Uloga europskih religija u očuvanju mira u svijetu. Procesi ekumene. 	<p>-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad -pisanje natuknica, izrada bilježaka</p>	<p>- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori - kolokvij</p>

	<p>- Ujedinjenje Njemačkih država. Raspad SSSR-a i nastanak Zajednice Nezavisnih Država. Slom socijalističkih državnih sustava i u ostalim socijalističkim zemljama Europe. Globalizacija.</p>		
<p>-Analizirati i prepoznati društvene, vojne i političke procese Drugoga svjetskog rata. - Objasniti i procijeniti suprotstavljene argumente u izvorima i literaturi; - Formulirati i braniti određenu tezu; - Odrediti i analizirati razne vrste povjesnih izvora; - Ispravno oblikovati citate i bilješke; - Razvijati vještine kritičkog mišljenja</p>	<p>Seminar: Drugi svjetski rat -: Analiza uzroka i usporedna analiza ciljeva rata: filozofsko-političko-društveno-gospodarski diskurs -Vojni i civilni diskurs rata, stradanja i samodestrukcije europske civilizacije - Kronologija, bojišnice, zaraćene strane, naoružanje i oprema, gospodarske mogućnosti, vojni savezi, vojne operacije -fenomen koncentracijskih logora, holokausta i istrebljenja naroda, kulturocid</p>	<p>Predavanje, samostalni rad, grupni rad, prezentacije vizualnog materijala, diskusija mentoriranje</p>	<p>Prezentacija, diskusija Postavljanje pitanja</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ceremonijali, rituali, mitovi i legende u srednjem vijeku		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akademска godina	2021./2022.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom, 12:15-14:00, uč. 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Kosana Jovanović Kabinet 446		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom 14:00-15:00, četvrtkom 09:30-10:30 i online po dogovoru		
Telefon	265-728		
e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr, jovanovickosana@gmail.com		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij će analizirati kako je srednjovjekovno društvo uz upotrebu ceremonijala i rituala pokušalo, na neverbalan način, predstaviti određene norme i smjernice ponašanja koje su bila važeće u tom periodu. Također će se predstaviti uloga i značaj utjecaja pojedinih mitova i legendi na razvoj srednjovjekovnog društva. Kolegij će tematski biti podijeljen u tri dijela. Prvi dio obrađuje političke ceremonijale i rituale u srednjem vijeku. Drugi dio će analizirati porijeklo, važnost i utjecaj mitova u srednjovjekovnom društvu. Treći dio obrađuje ulogu i značaj svetačkih legendi u razdoblju srednjeg vijeka.</p> <p>Teme koje će se obrađivati na kolegiju jesu sljedeće: krunidbeni ceremonijal, pogrebni ceremonijal, teorija o dva kraljeva tijela, prijenos vlasti, ceremonijal stupanja u vazalni odnos, sveti i profani rituali i ceremonijali, mitovi i legende u srednjem vijeku, hagiografija.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon završenog kolegija i uspješno obavljenih obveza studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificirati temeljna znanja o društvenoj i kulturnoj sferi srednjovjekovnog razdoblja - definirati temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu - primijeniti temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost na nastavi	0,5	5	
Samostalni rad	0,5	15	

Kontinuirana provjera znanja 1	0,25	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0,25	25
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bilogrivić, Goran; Jovanović, Kosana; Kurelić, Robert; Španjol-Pandolo, Barbara, *Ceremonije i ceremonijalna komunikacija*, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, 2019. (tiskano i on-line izdanje)
2. Brandt, Miroslav, *Srednjovjekovno doba povijesnog razvijatka*, Zagreb: Školska knjiga, 1995.
3. *Coronations: medieval and early modern monarchic ritual*, ur. Janos M. Bak, Berkeley: University of California Press, 1990.
4. *Hagiologija : kultovi u kontekstu*, ur. T. Vedriš i A. Marinković, Zagreb: Leykam international, 2008.
5. Le Goff, Jacques, *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, Zagreb: Golden marketing, 1998.
6. Kantorowicz, Ernst H., *The King's Two Bodies: a study in medieval theology*, Princeton: Princeton University Press, 1997.
7. Walter, Philippe, *Kršćanska mitologija: svetkovine, obredi i mitovi srednjega vijeka*, Zagreb: Scarabeus-naklada, 2006.

IZBORNA LITERATURA

1. Bloch, Marc, *I re taumaturghi*, Torino: Einaudi, 1989.
2. Bayer, Vladimir, *Ugovor s đavlom: procesi protiv čarobnjaka u Evropi, a napose u Hrvatskoj*, Zagreb: Informator, 1982.
3. Curtius, Ernst R., *Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje*, Zagreb: Naklada Naprijed, 1998.
4. Di Carpegna Falconieri, Tommaso, *The man who believed he was king of France: a true medieval tale*, Chicago: University of Chicago Press, 2008.
5. Geary, Patrick J., *Furta sacra: thefts of relics in central Middle Ages*, Princeton: Princeton University Press, 1990.
6. Huizinga, Johan, *Jesen srednjeg vijeka*, Zagreb: Naprijed, 1991.
7. Le Goff, Jacques, *The Birth of Purgatory*, Chicago: University of Chicago Press, 1986.
8. Oldridge, Darren, *Strange histories: the trial of the pig, the walking dead, and other matters of fact from the medieval and Renaissance worlds*, London: Routledge, 2005.
9. Odabrani članci.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- pismeno: a) oglasna ploča
                  b) web stranice Odsjeka za povijest
                  c) e-poštom
                  d) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- Konzultacije   - E-poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan samostalni rad, za pristup završnom ispitu. Po ostvarenju uvjeta za pristupanje završnom ispitu studenti ispit polažu pismenim putem. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%.

Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena sprječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 48 sati prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	14. 6. u 10h, 12. 7. u 10h
Jesenski izvanredni	6. 9. i 8. 9. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.3.	Istraživanja o ritualima i ceremonijalima te njihovom značaju za srednjovjekovno društvo
8.3.	Politički rituali: krunidbeni ceremonijali u srednjem vijeku
15.3.	Politički rituali: kraljevski pogrebni ceremonijali u srednjem vijeku
22.3.	Teorija o dva kraljeva tijela i evolucija ideje o kristocentričkom konceptu kraljevske vlasti u srednjem vijeku
29.3.	Kolokvij 1
5.4.	Politički rituali: simbolički načini predstavljanja prijenosa vlasti u srednjem vijeku
12.4.	Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali stupanja u vazalni odnos
19.4.	Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali vlasti
26.4.	Sveti i profani rituali i ceremonijali: religija, magija i srednjovjekovno društvo
3.5.	Kolokvij 2
10.5.	Važnost i utjecaj mitova i legendi u srednjem vijeku
17.5.	Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: kraljevi – iscijelitelji
24.5.	Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: „usnuli“ kraljevi; „imitatori“ kraljeva. <i>Beata stirps</i>
31.5.	Pučki mitovi i legende u srednjem vijeku
7.6.	Uloga hagiografije i kulta svetaca u srednjem vijeku: <i>Legenda Aurea</i>

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati temeljna znanja o društvenoj i kulturnoj sferi	Istraživanja o ritualima i ceremonijalima te	Predavanja; diskusija; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje

srednjovjekovnog razdoblja.	njihovom značaju za srednjovjekovno društvo. Politički rituali: krunidbeni ceremonijali u srednjem vijeku. Politički rituali: kraljevski pogrebni ceremonijali u srednjem vijeku. Teorija o dva kraljeva tijela i evolucija ideje o kristocentričkom konceptu kraljevske vlasti u srednjem vijeku. Politički rituali: simbolički načini predstavljanja prijenosa vlasti u srednjem vijeku. Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali stupanja u vazalni odnos. Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali vlasti. Sveti i profani rituali i ceremonijali: religija, magija i srednjovjekovno društvo. Važnost i utjecaj mitova i legendi u srednjem vijeku. Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: kraljevi – iscjelitelji. Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: „usnuli“ kraljevi; „imitatori“ kraljeva. <i>Beata stirps.</i> Pučki mitovi i legende u srednjem vijeku Uloga hagiografije i kulta svetaca u srednjem vijeku: <i>Legenda Aurea.</i>	Predavanja; diskusija; individualni rad	u diskusiji Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji
Definirati temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu.	Primijeniti znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu	Rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; prezentacija

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Nacionalne manjine: pristup istraživanju
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	II., IV., VI.
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Uotrap; 8:15- 10:00, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Barbara Riman
Kabinet	435
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorak 10:00-11:00
Telefon	
e-mail	barbara.riman@quest.arnes.si
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
	Studenti će se upoznati s temeljnim pojmovima i razvojem interdisciplinarnog načina istraživanja nacionalnih manjina kroz sadržaj: <ul style="list-style-type: none"> - povjesni razvitak istraživanja nacionalnih manjina; - osnovni terminološki pojmovi; - uporaba povjesnih izvora i znanstvenih metoda potrebnih za istraživanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru Republike Hrvatske, kao i na prostoru cijele Europe; - vidovi istraživanja i važnost strukture doseljenog stanovništva, uključenost pojedinaca u različite znanstvene, kulturne, gospodarske i druge sfere u državi u kojoj žive, kao i njihovo samoorganiziranje.
	Pridobivena znanja primjenit će se na istraživanje, analiziranje i razmatranje nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske, kroz prije navedene vidove istraživanja, u korelaciji s manjinama na prostoru Europe. Prikazat će se povijest i djelovanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske (Talijani, Romi, Nijemci, Slovenci, Makedonci i dr.) te će se s usvojenim znanjem kritički pristupiti analizi njihova djelovanja, razvoja položaja određene nacionalne manjine, kao i uključenost u većinsko stanovništvo. Komparirat će se položaj nacionalnih manjina prema podacima dobivenim u seminarским radovima, samostalnim istraživanjem i pojedinačnim analizama djelovanja nacionalnih manjina, kao i uvidom u suvremenu literaturu.
ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
	Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none"> - nabrojati i primijeniti strategije interpretacije podataka; - primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju; - osvijestiti važnosti povijesti kao znanosti u razvijanju i istraživanju manjinskog pitanja; - primijeniti adekvatnu metodologiju i tehnike istraživanja manjinske problematike; - pripremiti i realizirati vlastito istraživanje - kritički promišljati i problemski pristupiti izvorima, kao i podacima dobivenima upotrebom različitih znanstvenih metoda. - razviti toleranciju prema različitostima, koju će potom kao budući profesori prenijeti i na učenike što će ih obrazovati - koristiti kompetencije za sudjelovanje u stvaranju multikulturalnog društva.
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)	

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Seminarski rad	0,30	15
Terenski rad	0,20	5
Izvještaj o pročitanim radovima	0,20	10
Kontinuirana provjera znanja	0,30	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Tatalović, Siniša. *Nacionalne manjine u Hrvatskoj*. Stina, Split, 2005
2. Mesić, Milan. *Međunarodne migracije: tokovi i teorije*. Filozofski fakultet, Zavod za sociologiju, Zagreb, 2002.
3. Kanižaj, Igor. *Manjine između javnosti i stvarnosti*. Nacionalne manjine u dnevnim novinama 2001-2005.
4. Hrvatski simpozij o nastavi povijesti. *Hrvati i manjine u Hrvatskoj: moderni identiteti*, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, 2014.

IZBORNA LITERATURA

Prema izboru studenta, a u dogовору с професором.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni nazočiti 70% predavanja i sudjelovati u diskusijama.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- predavanja i seminari
- konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- osobno na predavanjima i seminarima
- u vremenu predviđenom za konzultacije
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	14. 6. 2022. i 28. 6. 2022.
Jesenski izvanredni	2. 9. 2022. i 9. 9. 2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. 3. 2022.	Uvodni dio
8. 3. 2022.	Historiografija o nacionalnim manjinama na prostoru današnje Republike Hrvatske
15. 3. 2022.	Nacionalne manjine i migracijski procesi u Europi i na prostoru Republike Hrvatske
22. 3. 2022.	Formiranje manjinskih zajednica na prostoru današnje Republike Hrvatske (Vanjski čimbenici i doseljavanje pripadnika nacionalnih manjina)
29. 3. 2022.	Nacionalne manjine nekada i danas: Položaj nacionalnih manjina i vjerskih zajednica do 1941. godine Povijesni aspekti tradicionalnih nacionalnih manjina na današnjem prostoru RH
5. 4. 2022.	Nacionalne manjine nekada i danas: Položaj nacionalnih manjina od 1941. do 1991. godine
12. 4. 2022.	Pismeni međuispit
19. 4. 2022.	Nove nacionalne manjine nakon 1991. godine
26. 4. 2022.	Razvoj prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj
3. 5. 2022.	Kulturno-povijesne veze za vrijeme Drugog svjetskog rata
10. 5. 2022.	Organiziranost i programi nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj
17. 5. 2022.	Uključenost pripadnika nacionalnih manjina u većinsko stanovništvo i njihova samoorganizacija
24. 5. 2022.	Pripadnici nacionalnih manjina i zastupljenost u medijima
31. 5. 2022.	Posjet manjinskom društvu (Češka beseda, Chaplin teatar i sl.)
7. 6. 2022.	Studentska evaluacija koncepcije i izvedbe kolegija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
• primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju	Studenti će se upoznati s temeljnim pojmovima i razvojem interdisciplinarnog načina istraživanja nacionalnih manjina kroz sadržaj: - povijesni razvitet istraživanja nacionalnih manjina; - osnovni terminološki pojmovi; - uporaba povijesnih izvora i znanstvenih metoda potrebnih za istraživanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru Republike Hrvatske, kao i na prostoru cijele Europe; - vidovi istraživanja i važnost	• predavanje • diskusija • samostalni rad	• međuispit • završni ispit • seminarski rad
• osvijestiti važnosti povijesti kao znanosti u razvijanju i istraživanju manjinskog pitanja		• predavanje • diskusija	• međuispit • završni ispit
• kritički promišljati i problemski pristupiti izvorima, kao i podacima		• samostalni rad • konzultacije prezentiranje	• seminarski rad • izvještaj o literaturi • međuispit

<p>dobivenima upotrebom različitih znanstvenih metoda</p>	<p>strukture stanovništva, doseljenog uključenost pojedinaca u različite znanstvene, kulturne, gospodarske i druge sfere u državi u kojoj žive, kao i njihovo samoorganiziranje.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • završni ispit
<ul style="list-style-type: none"> • nabrojati i primijeniti strategije interpretacije podataka 	<p>Pridobivena znanja primjenit će se na istraživanje, analiziranje i razmatranje nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske, kroz prije navedene vidove istraživanja, u korelaciji s manjinama na prostoru Europe. Prikazat će se povijest i djelovanje pojedinih nacionalnih manjina na prostoru današnje Republike Hrvatske (Talijani, Romi, Nijemci, Slovenci, Makedonci i dr.) te će se s usvojenim znanjem kritički pristupiti analizi njihova djelovanja, razvoja položaja određene nacionalne manjine, kao i uključenost u većinsko stanovništvo. Komparirat će se položaj nacionalnih manjina prema podacima dobivenim u seminarским radovima, samostalnim istraživanjem i pojedinačnim analizama djelovanja nacionalnih manjina, kao i uvidom u suvremenu literaturu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • predavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • međuispit • završni ispit • seminarski rad
<ul style="list-style-type: none"> • razviti toleranciju prema različitostima, koju će potom kao budući profesori prenijeti i na učenike 		<ul style="list-style-type: none"> • predavanje • diskusija 	<ul style="list-style-type: none"> • međuispit • završni ispit • seminarski rad • izvještaj o terenskom radu
<ul style="list-style-type: none"> • koristiti kompetencije za sudjelovanje u stvaranju multikulturalnog društva 		<ul style="list-style-type: none"> • predavanje • diskusija • prezentiranje 	<ul style="list-style-type: none"> • seminarski rad • izvještaj o terenskom radu
<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti adekvatnu metodologiju i tehnike istraživanja manjinske problematike 		<ul style="list-style-type: none"> • predavanje • diskusija • samostalan rad 	<ul style="list-style-type: none"> • međuispit • završni ispit • seminarski rad
<ul style="list-style-type: none"> • pripremiti i realizirati vlastito istraživanje 		<ul style="list-style-type: none"> • diskusija • samostalan rad 	<ul style="list-style-type: none"> • seminarski rad

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Komparativna povijest fašizma i genocida u jugoistočnoj Europi
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	2, 4, 6.
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom, 13:15-15:00, V 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Darko Dukovski
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	
Telefon	
e-mail	
Suradnik na kolegiju	Lovro Kralj
Kabinet	F-435
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom, 12:00-13:00
Telefon	099 827 8197
e-mail	Kralj_lovro@phd.ceu.edu
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod 2. Razvoj studija fašizma: Historiografski pregled 3. Konceptualna povijest fašizma 4. Ideologija fašizma u komparativnoj perspektivi 5. Komparativna povijest fašističkih pokreta na jugoistoku Europe 6. Fašizam u tranziciji: uspostava i konsolidacija fašističkih režima 7. Isprepletena povijest fašizma i antisemitizma 8. Fašizam i politika genocida 9. Holokaust na jugoistoku Europe 10. Rodna povijest fašizma 11. Fašizam danas? Etnopolitizam, radikalna i ekstremna desnica na jugoistoku Europe 12. Zaključak 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon odslušanog kolegija i uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Usporediti glavne karakteristike politološkog, sociološkog i historiografskog pristupa studijama fašizma i genocida. - definirati i klasificirati pojmove poput genocida, politicida, klasicida i rodocida [gendercide], etničkog čišćenja, masovnog nasilja i zločina protiv čovječnosti. - interpretirati glavne karakteristike političkih koncepata poput fašizma, totalitarizma, diktature, autoritarizma, te radikalne i ekstremne desnice. - objasniti razliku između povjesnog fašizma i generičkog, odnosno univerzalnog, fašizma. - usporediti i kategorizirati strukturne, ekonomске, društvene i ideoološke uzroke masovnog nasilja prema različitim religijskim, etničkim i rodnim skupinama na jugoistoku Europe tijekom 20. stoljeća. 	
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)	
Predavanja	X
Seminari	X
Konzultacije	X
Samostalni rad	X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
X		X				
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA			
Pohađanje nastave	1		0			
Aktivnost u nastavi	0.50		25			
Prezentacija	0.50		25			
Seminarski rad	1		50			
UKUPNO	3		100			
Opće napomene:						
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>						
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.						
<p>Seminarski rad – odnosi se na pisani rad u kojem će studenti implementirati konceptualna, teorijska i empirijska znanja stečena kroz kolegij. Studenti mogu napisati 1) kritički osvrt na neku od postojećih tema koristeći sekundarnu literaturu ili 2) istraživački rad u kojem će biti korišteni primarni izvori. Očekivana dužina seminarskog rada je od 12-15 stranica (font Times New Roman, veličina 12, razmak 2,0) uključujući fusnote i bibliografiju koja će biti u skladu s „Chicago Manual of Style“ referencama. U seminarskom radu studenti će koristiti minimalno 6 jedinica literature (jedinica se referira na: primarne izvore, akademske članke, stručne knjige). Seminarski rad nosi ukupno 50% bodova koje nosi čitavi kolegij.</p>						
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI					
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova					
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova					
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova					
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova					
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova					
IV. LITERATURA						
OBVEZNA LITERATURA						
Constantin Lordachi (ed). <i>Comparative Fascist Studies: New Perspectives</i> (London: Routledge 2009).						
Constantin Lordachi (ed). <i>Fascism in East Central and Southeastern Europe: A Reappraisal</i> , Special issue of the Journal of East-Central Europe, Vol. 37(2-3).						
Michael Mann. <i>Fascists</i> (Cambridge: Cambridge University Press, 2004).						
Aristotle Kallis. <i>Genocide and Fascism: The Eliminationist Drive in Fascist Europe</i> (New York: Routledge, 2009).						
James Frusetta. "The Final Solution in Southern and Southeastern Europe: Between Nazi Catalysts and Local Motivations" in Jonathan Friedman, ed., <i>Routledge History of the Holocaust</i> (New York: Routledge, January 2011), 265-277.						
IZBORNA LITERATURA						
Anca Glont, James Frusetta (2019). "Interwar Fascism and the Post-1989 Radical Right: Ideology, Opportunism and Historical Legacy in Bulgaria and Romania," <i>Studies in Post-Communism</i> , Vol. 42(3), pp. 551-571.						
Roland Clark „New Models, New Questions: Historiographical Approaches to the Romanian Holocaust“ <i>European Review of History</i> , Vol. 19(2), 2012: 303-320.						
Roland Clark „From Elite Pamphleteers to Social Movement Protagonists: Antisemitic Activism in 1920s Romania“ <i>Studies of National Movements</i> , Vol. 4 (2019): 1-35.						
Dennis Deletant. <i>Hitler's Forgotten Ally: Ion Antonescu and His Regime, Romania 1940-44</i> . (London: Palgrave Macmillan, 2006).						

Vladimir Solonari. *Purifying the Nation: Population Exchange and Ethnic Cleansing in Nazi-Allied Romania* (Woodrow Wilson Center Press, John Hopkins University Press, 2009).

Jean Ancel. *The History of the Holocaust in Romania* (Jerusalem, Lincoln: Yad Vashem, University of Nebraska Press, 2011).

Tomislav Dulić (2006). „Mass Killing in the Independent State of Croatia, 1941-1945: A Case for Comparative Research“ *Journal of Genocide Research*, Vol. 8(3): 255-281.

Alexander Korb. „Nation-building and mass violence: The Independent State of Croatia, 1941–45,“ in Jonathan C. Friedman (ed.), *The Routledge History of the Holocaust* (Routledge, New York, 2011), 291-302.

William I. Brustein, Ryan D. King (2004). „Balkan Anti-Semitism: The Cases of Bulgaria and Romania before the Holocaust“, *East European Politics & Societies*, Vol. 18(3): 430-454.

James Frusetta (2010) "Fascism to Finish the Nation: Bulgarian Fascism's Uncertain Palingenesis of the National Project," *East Central Europe* Vol. 37 (2-3), pp. 280-302.

Marina Cattaruzza and Constantin Iordachi, eds., "Anti-Semitism and the Holocaust in East-Central Europe: New Perspectives," Special Issue, *East Central Europe* (Leiden, Brill), vol. 39 (2012).

Marie-Janine Calic. *The Great Cauldron: A History of Southeastern Europe* (Massachusetts, London: Harvard University Press, 2019).

Aristotle Kallis (2010). „Fascism and the Jews: From Internationalization of fascism to a 'fascist anti-Semitism“ *Holocaust Studies*, Vol. 15(1-2): pp. 15-34.

Raul Carstocea. „Native Fascists, Transnational Anti-Semites: The International Activity of Legionary Leader Ion I. Mota“ in Arnd Bauerkaper and Gregor Rossolinski-Liebe (eds.), *Fascism without Borders: Connections and Cooperation between Movements and Regimes in Europe from 1918 to 1945* (New York: Berghahn Books, 2017).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, e-mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Merlin, e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	13. 6. 2022, 29. 6. 2022.
Jesenski izvanredni	30. 8. 2022, 6. 9. 2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
7.3.	Uvod

14.3.	Razvoj studija fašizma: Historiografski pregled
21.3.	Konceptualna povijest fašizma
28.3.	Ideologija fašizma u komparativnoj perspektivi
4.4.	Komparativna povijest fašističkih pokreta na jugoistoku Europe
11.4.	Fašizam u tranziciji: uspostava i konsolidacija fašističkih režima
25.4.	Isprepletena povijest fašizma i antisemitizma
2.5.	Fašizam i politika genocida
9.5.	Holokaust na jugoistoku Europe
16.5.	Rodna povijest fašizma
23.5.	Fašizam danas? Etnopopulizam, radikalna i ekstremna desnica na jugoistoku Europe
6.6.	Zaključak
	Terenska nastava

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- razlikovati i usporediti glavne karakteristike politološkog, sociološkog i historiografskog pristupa studijama ašizma i genocida.	Uvod Razvoj studija fašizma: Historiografski pregled	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarски rad
- definirati i klasificirati pojmove poput genocida, politicida, klasicida i rodocida [gendercide], etničkog čišćenja, masovnog nasilja i zločina protiv čovječnosti.	Konceptualna povijest fašizma Ideologija fašizma u komparativnoj perspektivi	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarски rad
- interpretirati i razlikovati glavne karakteristike političkih koncepata poput fašizma, totalitarizma, diktature, autoritarizma, te radikalne i ekstremne desnice.	Komparativna povijest fašističkih pokreta na jugoistoku Europe	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarски rad
- objasniti razliku između povjesnog fašizma i generičkog, odnosno univerzalnog, fašizma.	Fašizam u tranziciji: uspostava i konsolidacija fašističkih režima	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarски rad
- usporediti i objasniti strukturne, ekonomске, društvene i ideološke uzroke masovnog nasilja prema različitim religijskim, etničkim i rodnim skupinama na jugoistoku Europe	Isprepletena povijest fašizma i antisemitizma Fašizam i politika genocida Holokaust na	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad;	Sudjelovanje u diskusiji, seminarски rad

tijekom 20. stoljeća.	jugoistoku Europe Rodna povijest fašizma Fašizam danas? Etnopolitika, radikalna i ekstremna desnica na jugoistoku Europe Zaključak		
-----------------------	---	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU						
Naziv kolegija	Mimesis: književnost i kinematografija u odnosu na historiografiju					
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)					
Semestar	II., IV., VI.					
Akademска godina	2021./2022.					
Broj ECTS-a	3					
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0					
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom poslijepodne u terminu dogovorenom sa studentima. Kolegij će se održavati u <i>online</i> obliku do završetka Covid-19 pandemije.					
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne					
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Mila Orlić					
Kabinet	445					
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Od ponedjeljka do petka: termin po dogovoru putem e-maila.					
Telefon	051/265-735					
e-mail	milaorlic@uniri.hr					
Suradnik na kolegiju						
Kabinet						
Vrijeme za konzultacije						
Telefon						
e-mail						
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.					
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA						
SADRŽAJ KOLEGIJA						
Kolegij će biti podijeljen na dvije sekcije: književnost i kinematografija te njihov odnos i utjecaj na historiju / historiografiju. Prva sekcija bit će posvećena kinematografiji u odnosu na neke od ključnih povjesnih tema XX. stoljeća i njihovoj re-elaboraciji na „velikom platnu“, od Holokausta do ratova iz 90-ih godina na prostoru bivše Jugoslavije. Posebna pažnja bit će posvećena kritičkoj ulozi intelektualaca u društvu i njihovoj funkciji u suočavanju s kontroverznim aspektima vlastite povijesti. U drugom dijelu kolegija će se analizirati odnos između književnosti i historiografije, odnosno način na koji je europska književnost utjecala na elaboraciju određenih tema od strane povjesničara. U tom smislu posebna pažnja biti će posvećena velikim temama suvremene povijesti (Holokaust, Gulagu) te pojedinim piscima kao što su Primo Levi, Danilo Kiš, Varlam Šalamov, Karlo Štajner i drugi.						
ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA						
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:						
- definirati i interpretirati povjesnu elaboraciju određenih tema iz XX. stoljeća						
- kritički koristiti i druge oblike izvora u svrhu njihovih budućih istraživanja ili predavanja povijesti						
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)						
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad			
X		X	X			
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo			
X						
III. SUSTAV OCJENJIVANJA						
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA				
Pohađanje nastave	1	0				
Kontinuirana provjera znanja 1	1	50				
Kontinuirana provjera znanja 2	1	50				
UKUPNO	3	100				
Opće napomene:						
Varijanta 1 bez završnog ispita						
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i						

vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Applebaum, A. (2003): *Gulag. A history*, New York. (odabrana poglavlja)
2. Badurina, Bauer, Marković (2019): *Naracije straha*, Zagreb. (odabrana poglavlja)
3. Clifford, R. (2013): *Commemorating the Holocaust*, Oxford. (odabrana poglavlja)
4. Judt, T. (2005): *Postwar: A History of Europe Since 1945*, New York (odabrana poglavlja).
5. Kerner, A. (2011): *Film and the Holokaust*, New York. (odabrana poglavlja)
6. Levi, P. (1993): *Zar je to čovjek*, Zagreb.
7. Levi P. (2017): *Utopljenici i spašeni*, Zagreb.
8. Matragostino, Ranghiasci (2021): *Primo Levi*, Zagreb.
9. Mataušić, N. (2019): *Diana Budisavljević. Prešućena heroina Drugog svjetskog rata*, Zagreb.
10. Thompson, M. (2021): *Danilo Kiš. Žamor povijesti*, Zagreb.
11. Ugrešić, D. (2021): *Brnjica za vještice*, Zagreb.

Odabrani članci i filmovi koji će biti ponuđeni tijekom kolegija.

IZBORNA LITERATURA

1. Goldstein, S. (2020): *1941. godina koja se vraća*, Zagreb.
2. Grossman, V. (2012): *Život i sudbina*, Zagreb.
3. Jergović, M. (2006): *Ruta Tannenbaum*, Zagreb.
4. Kiš, D. (1976): *Grobnica za Borisa Davidovića*, Zagreb.
5. Kiš, D. (2010): *Čas anatomije*, Podgorica.
6. Šalamov, V. (2015): *Priče sa Kolime*, Beograd.
7. Školovskij, V. (2019): *Sentimentalno putovanje*, Zagreb.
8. Šnajder, S. (2016): *Doba mjedi*, Zagreb.
9. Šnajder, S. (2019). *Umrijeti u Hrvatskoj*, Zagreb.
10. Štajner, K. (1971): *7000 dana u Sibiru*, Zagreb.
11. Ugrešić, D. (2002): *Kultura laži*, Beograd.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasna ploča i putem e-maila

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije i e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	13. 6./ 30. 6. 2022.
Jesenski izvanredni	8. 9. 2022. 9. 9. 2022.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS)

TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
2.3.	Uvodno predavanje
9.3.	Filmografija i historiografija: film kao povjesni izvor
16.3.	Shoah: filmsko svjedočenje tragedije
23.3.	Dokumentarni film "Dnevnik Diane Budisavljević" (2019)
30.3.	Suočavanje s prošlošću kroz filmove
6.4.	Uloga i uporaba dokumentarnih filmova
13.4.	Manipulacija povjesnih događaja u kinematografiji
20.4.	Diskusija o predloženim dokumentarnim filmovima
27.4.	Književnost i historiografija
4.5.	Holokaust u europskoj književnosti: Primo Levi
11.5.	Gulag u europskoj književnosti: Danilo Kiš, Karlo Štajner, Varlav Šalamov
18.5.	Kritička uloga intelektualaca u društvu
25.5.	Terenska nastava
1.6.	Kolokvij
8.6.	Popravni kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati i interpretirati povjesnu elaboraciju određenih tema iz XX. stoljeća.	Kolegij će biti podijeljen na dvije sekcije: kinematografija i književnost te njihov odnos i utjecaj na historiju / historiografiju. Prva sekcija bit će posvećena kinematografiji u odnosu na neke od ključnih povjesnih tema XX. stoljeća i njihovo re-elaboriranje na „velikom platnu“, od Holokausta do ratova iz 90-ih godina na prostoru bivše Jugoslavije. Posebna pažnja bit će posvećena kritičkoj ulozi intelektualaca u društvu i njihovoj funkciji u suočavanju s kontroverznim aspektima vlastite povijesti. U drugom dijelu kolegija će se analizirati odnos između književnosti i	Predavanje, projekcija filmova, komparacija, rasprava, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij, aktivno učestvovanje u projekciji filmova.
Kritički koristiti i druge oblike izvora u svrhu njihovih budućih istraživanja ili predavanja povijesti.		Predavanje, čitanje odabranih književnih djela, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij, aktivno učestvovanje u projekciji filmova.

	historiografije, odnosno način na koji je europska književnost utjecala na elaboraciju određenih tema od strane povjesničara. U tom smislu posebna pažnja biti će posvećena velikim temama suvremene povijesti (Holokaustu, Gulagu) te pojedinim piscima kao što su Primo Levi, Danilo Kiš, Varlam Šalamov, Karlo Štajner i drugi.		
--	--	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU				
Naziv kolegija	Pomoćne povjesne znanosti II			
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)			
Semestar	2., 4., 6.			
Akademска godina	2021./2022.			
Broj ECTS-a	3			
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+0+15			
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom, 13:15 – 15:00 h, F-402			
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	-			
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Suzana Miljan			
Kabinet	F-435			
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	četrtkom, 15:00 – 16:00 i on-line po dogovoru			
Telefon				
e-mail	smiljan@hazu.hr			
Suradnik na kolegiju				
Kabinet				
Vrijeme za konzultacije				
Telefon				
e-mail				
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA				
SADRŽAJ KOLEGIJA				
Heraldika – europsko grboslovje i grbovi najpoznatijih kraljevskih kuća. Načini i zakonitosti izrade grba plemićkih obitelji, gradova i država. Vrste grbova i pisanje grbovnica. Razvoj heraldike i grboslovlja u Hrvatskoj.				
Sfragistika – povjesni razvoj. Primjeri i razvoj pečata u Europi te u Hrvatskoj. Slikovni prikazi i grbovi na pečatima.				
Genealogija – upoznavanje s velikaškim obiteljima i njihovim krvnim vezama i rodbinskom umreženosti. Metode genealogije, istraživanja i izvori. Načini utvrđivanja srodnosti i njihovo dalje grananje; pitanje roda, pitanje obitelji.				
Numizmatika – prikazi vlastodržaca na novcima, slikovni prikazi. Problemi datiranja povezani uz pronalazak novca.				
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA				
Po odslušanom i položenom kolegiju studenti će biti sposobni:				
<ul style="list-style-type: none"> - objasniti i demonstrirati metode pomoćnih povjesnih znanosti obuhvaćenih ovim predmetom. - koristiti praktične vještine za samostalno istraživanje. - prepoznati različite vrste grbova, grbovnica, pečata, novaca - primijeniti naučenu metodologiju prilikom izrade obiteljskog stabla 				
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)				
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad	
x		x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo	
x				
III. SUSTAV OCJENJIVANJA				
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE		UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave		1	0	
Aktivnost u nastavi		0.2	20	
Kontinuirana provjera znanja 1		0.6	25	
Kontinuirana provjera znanja 2		0.6	25	
Kontinuirana provjera znanja 3		0.6	30	

UKUPNO	3	100		
Opće napomene:				
Varijanta 1 bez završnog ispita				
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.				
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:				
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI			
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova			
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova			
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova			
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova			
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova			
IV. LITERATURA				
OBVEZNA LITERATURA				
ZMAJIĆ, Bartol, Heraldika, Sfragistika, Genealogija, Veksikologija. Rječnik heraldičkog nazivlja, Zagreb, 1996.				
BRAJKOVIĆ, Vesna, Grbovi, grbovnice i rodoslovija: katalog zbirke grbova, grbovnica i rodoslovja, Zagreb, 1995.				
ZOVKO, Davor, Obiteljski grb, Zagreb, 2009.				
IZBORNA LITERATURA				
SOKOL, Vladimir, „Arheološka baština Hrvata u kasnom srednjem vijeku“, u Hrvatska i Europa. Kultura, znanost i umjetnost, sv. 2, ur. E. Hercigonja, Zagreb, 2000., str. 85-102.				
Numizmatički priručnik i rječnik, prir. Ivan Mirnik, Zagreb, 2011.				
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU				
POHAĐANJE NASTAVE				
Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.				
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA				
Merlin, elektronička pošta, web, oglasna ploča.				
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA				
Studenti mogu kontaktirati nastavnika elektroničkom poštom te osobno u vrijeme konzultacija.				
NAČIN POLAGANJA ISPITA				
-				
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE				
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom kradom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!				
Studenti su obavezni prisustvovati kolokvijima te završnoj transliteraciji u zakazanim terminima. Ispravaka kolokvija ili mogućnosti njihovog naknadnog pisanja neće biti.				
ISPITNI ROKOVI				
Zimski	/			
Proljetni izvanredni	/.			
Ljetni	23. 6. i 14. 7. 2022.			
Jesenski izvanredni	30. 8. i 6. 9. 2022.			
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)				
DATUM	NAZIV TEME			
3.3.	Uvod u kolegij. Pomoćne povjesne znanosti II			

10.3.	Heraldika kao pomoćna povjesna znanost; razvoj heraldike u svijetu i Hrvatskoj
17.3.	Početak čitanja izvorne građe.
24.3.	Odlazak u arhiv u Zagreb i/ili Rijeku, pregled heraldičke zbirke AHAZU, HDA, HDRi.
31.3.	Sfragistika kao pomoćna povjesna znanost; razvoj sfragistike u svijetu i Hrvatskoj.
7.4.	I. kolokvij – teorijski dio: heraldika i sfragistika
14.4.	Genealogija kao pomoćna povjesna znanost, uvod i pregled izvora za izradu genealoških stabala.
21.4.	Praktični primjeri i čitanje izvorne građe na latinskom jeziku.
28.4.	Numizmatika kao pomoćna povjesna znanost, razvoj numizmatike, pregled antičkih i srednjovjekovnih izvora.
12.5.	II. kolokvij – teorijski dio: genealogija i numizmatika
19.5.	Praktični primjeri i čitanje izvorne građe na latinskom jeziku.
26.5.	Praktični primjeri i čitanje izvorne građe na latinskom jeziku.
2.6.	III. kolokvij – praktični dio: izvorna građa
9.6.	Završna rasprava.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i demonstrirati metode pomoćnih povjesnih znanosti obuhvaćenih ovim predmetom.	<i>Heraldika – europsko grboslovje i grbovi najpoznatijih kraljevskih kuća. Načini i zakonitosti izrade grba plemićkih obitelji, gradova i država. Vrste grbova i pisanje grbovnica. Razvoj heraldike i grboslovja u Hrvatskoj.</i> <i>Sfragistika – povjesni razvoj. Primjeri i razvoj pečata u Europi te u Hrvatskoj. Slikovni prikazi i grbovi na pečatima.</i> <i>Genealogija – upoznavanje s velikaškim obiteljima i njihovim krvnim vezama i rodbinskom umreženosti. Metode genealogije, istraživanja i izvori. Načini utvrđivanja srodnosti i njihovo dalje grananje; pitanje roda, pitanje obitelji.</i> <i>Numizmatika – prikazi vlastodržaca na novcima, slikovni prikazi. Problemi datiranja povezani uz pronađak novca.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij
Koristiti njihove osnovne vještine i primjeniti ih u praksi.		<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rasprava - čitanje izvorne građe 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi
Samostalno identificirati različite vrste grbovnica, pečata i novca te ih čitati u izvornoj građi.	<i>Sfragistika i numizmatika, posjet arhivima i muzejima kako bi se upoznali s izvorima uživo.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rasprava - čitanje izvorne građe 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - transliteracija
Primjeniti metodologiju izrade obiteljskog stabla i grba.	<i>Genealogija i kronologija, rad u učionici na izvorima dostupnim preko interneta.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rasprava - rad na izvorima 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest filozofije II (Rim)		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Povijest (dvopredmetni)		
Semestar	2., 4., 6.		
Akademска godina	2021./2022.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	11.15-13, uč. 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš		
Kabinet	426		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Petkom od 11,45-12,30 i po dogovoru		
Telefon	051 265 640		
e-mail	anag@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
1) Epikurovci (Epikur, Lukrecije): etika (hedonizam, strah od smrti), psihologija (o prirodi duše), fizika (atomizam) 2) Stoička škola (Seneka, Epiktet, Marko Aurelije): etika (vrlina), život u skladu s prirodom, mirno podnošenje sudbine, ideal mudraca, determinizam 3) Skeptici: pironovci, akademičari, modusi suzdržavanja od suda. 4) Filozofija kao način života			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekivani ishodi učenja:			
1. Studenti će moći razlikovati, objasniti i kritički usporediti osnovne škole u helenističkoj filozofiji: epikurovsku, stoičku i skeptičku školu. 2. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente epikurovske škole koje se odnose na osnovne postavke hedonističke etike; istinitost osjetilnih utisaka i argumenti protiv straha od smrti; atomizam i sloboda volje; rasprava o zajednici i pravednosti. 3. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente stoičke škole koje se tiču stoičke etike i uloge vrline; rasprava o ulozi emocija, rasprava o determinizmu i slobodi volje. 4. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente skeptičke škole koje se tiču objašnjenja razvoja skeptičkog načina argumentiranja i odnosa prema znanju, skeptičkog razlikovanja vjerovanja i pojava, problema praktične primjene skeptičkog načina života. 5. Studenti će moći kritički usporediti pojedine filozofske teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

OCJENJUJE		
Pohađanje nastave	1	0
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	40
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnom ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Gregorić, P., Grgić, F. i Hudoletnjak Grgić, M. Helenistička filozofija, KruZak, Zagreb 2005, str.91-140, 283-306
- 2) Epiktet, Priručnik, KruZak, Zagreb, 2006, str. 43-85
- 3) Seneka, L.A. Dijalozi, Nova Akropola, Zagreb, 2007, str. 31-121
- 4) Sekst Empirik, Obrisi pironizma, KruZak, Zagreb, 2008, str. 83-159

IZBORNA LITERATURA

1. Aurelije, M. Samom sebi, Matica srpska, Novi sad, 1961.
2. Ciceron, M.T. Rasprave u Tuskulu, Srpska književna zadruga, Beograd, 1974.
3. Ciceron, M.T. Filozofski spisi, Matica srpska, Novi sad, 1987.
4. Ciceron, M.T. Libri politici I-II, Demetra, Zagreb, 1995-6.
5. Ciceron, M.T. Libri Theologici, Demetra, Zagreb, 1999.
6. Ciceron, M.T. Lelije ili o prijateljstvu, CID-NOVA, Zagreb, 2006.
7. Ciceron, M.T. O dužnostima, Nova akropola, Zagreb, 2006.
8. Epiktet, Knjižica o moralu – Razgovori, CID-NOVA, Zagreb, 2002.
9. Plotin, Eneade I, Književne novine, Beograd, 1984.
10. Senaka, L.A. O gnjevu, Rad, Beograd, 1959.
11. Senaka, L.A. Rasprava o blaženom životu i odabrana pisma Luciliju, Grafos, Beograd, 1978.
12. Senaka, L.A. Pisma prijatelju, Matica srpska, Novi sad, 1987.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave te aktivno sudjelovanje na nastavi. Maksimalan broj izostanaka je četiri puta. U slučaju asinkronog izvođenja, studenti su dužni izvršavati zadane obveze (zadaće), a u slučaju sinkrone nastave dužni su redovito pratiti online nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektrooničkom poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Elektrooničkom poštom
Konzultacije

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	20. 6. u 12.30h i 4. 7. u 12.30h
Jesenski izvanredni	29. 8. i 5. 9. u 12.30h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
28.2.	Uvodno predavanje: pregled škola i tema
7.3.	Epikurovci: hedonistička etika
14.3.	Epikurovci: kriteriji spoznaje
21.3.	Epikurovci: priroda duše i argumenti protiv straha od smrti
28.3.	Epikurovci: zajednica i pravednost
4.4.	Stoička etika: vrlina i dobar život
11.4.	Stoici i emocije
25.4.	Stoici i determinizam
2.5.	Kolokvij
9.5.	Skepticizam: uvod i razvoj skepticizma
16.5.	Skepticizam i praktični život
23.5.	Filozofija kao način života
6.6.	Kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razlikovati, objasniti i kritički usporediti osnovne škole u helenističkoj filozofiji: epikurovsku, stoičku i skeptičku školu	Osnovna obilježja škola helenističkog razdoblja	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente epikurovske škole	Hedonistička etika; istinitost osjetilnih utisaka; argumenti protiv straha od smrti; atomizam i sloboda volje	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente stoičke škole	Stoička etika i uloge vrline; rasprava o ulozi emocija, rasprava o determinizmu i slobodi volje; spoznajnosni utisci.	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente skeptičke škole	Razvoj skeptičkog načina argumentiranja i odnosa prema znanju; skeptičko razlikovanje vjerovanja	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit

	i pojava; problem praktične primjene skeptičkog načina života		
Kritički usporediti pojedine filozofske teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.	Epikurejska filozofija, stoička filozofija, skeptička filozofija	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest obavještajnih službi
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest (dvopredmetni)</i>
Semestar	II., IV., VI.
Akademска godina	2021./2022.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom 10.15-12 (uč. 402);
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Darko Dukovski
Kabinet	F-440
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	četvrtkom 9-10 i petkom 9-10; e-mailom
Telefon	2657927
e-mail	darko.dukovski@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Obavještajna djelatnost bilo ona vojne ili kakve druge, civilne naravi, zbog svoje tajnovitosti oduvijek izaziva značajlu i čuđenje. Studentima će se ponuditi samo najvažnije procese razvitka poznate povijesti obavještajnih službi od Napoleona do današnjih dana. Povijest obavještajnih službi je važan segment opće, društvene, političke i gospodarske povijesti koji često omogućuje njihovo bolje razumijevanje, baš zbog tajnih i javnosti nedostupnih informacija o događajima pa i procesima. Posebno će se upozoriti studente na povezanost djelatnosti obavještajnih službi s poznatim i manje poznatim ali važnim političkim i društvenim događajima u svijetu tijekom 19 i 20. stoljeća.	
Teme sadržaja kolegija su:	
1. Preteče obavještajne službe u civilnom i vojnem životu do 19. stoljeća	
2. Stvarni početci ustrojavanja modrene obavještajne službe tijekom prve polovice 19. stoljeća, njezina organizacija, ciljevi i zadatci (Francuska, Velika Britanija, Rusija)	
3. Obavještajna služba 19. stoljeća: metode, taktike i strategije djelovanja, tehnika, odgovornost i zloporaba	
4. Dioba obavještajne službe na vojnu i civilnu, različitost ciljeva	
5. Značaj kontraobavještajne djelatnosti u 19. stoljeću	
6. Izbor kadrova i znameniti obavještajci 19. stoljeća	
7. Obavještajna djelatnost tijekom ratova (Prvi svjetski rat i Drugi svjetski rat)	
8. Suvremene obavještajne i kontraobavještajne zajednice, metode, tehnika, stupanj kontrole civilnog društva, zloporabe i incidenti	
9. Hladni rat -Špijunski rat, prebjesi i dvostruki agenti, incidenti, Obavještajne službe suprotstavljenih blokova	
10. Uloga obavještajnih zajednica u ratovima druge polovice 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća	
11. Elektroničko špijuniranje, mogućnosti i dometi, poznati primjeri iz hladnoratovskoga razdoblja	
12. Obavještajna zajednica 21. stoljeća	
13. Špijunski filmovi i romani	
14. Arhivska građa vojnih obavještajnih službi (kritika dokumenata)	
Metodologija istraživanja djelatnosti obavještajnih službi	
ČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Čekaju se da će studenti nakon položenog ispita moći:	
- S interesom i značajljom prema povijesti obavještajnih zajednica zaključivati o važnosti ovog	

segmenta povijesti

- Prepoznavati načine ustrojstva obavještajnih zajednica, ciljeva, metoda, taktika i tehnika rada, mogućnosti manipulacije, izbjegavanja društvene kontrole
- Koristiti informacije o obavještajnim službama tijekom 19. i 20. stoljeća, njihovom značaju ali i promašajima.
- Interpretirati i analizirati stvarnu i moguću obavještajnu i kontraobavještajnu djelatnost kroz dostupnu arhivsku građu, recentnu literaturu te analizu dostupnih informacija svih medija.
- Usposrediti načine djelovanja obavještajnih službi 19. i 20. stoljeća i objasniti njihovu ovisnost o novim tehnologijama i gospodarskoj razvijenosti neke države na jednak način kao i ovisnost o društvenim promjenama.
- Objasniti moralnu dvojbu s kojom se obavještajne službe susreću u suvremenoj povijesti od narušavanja privatnosti, zatajivanja važnim društvenim i političkim informacijama, organizacije polukriminalnih ili kriminalnih radnji koja dovode do pitanja njihova postavljanja iznad zakona i općih društvenih normi.
- Analitički i kritički vrednovati arhivske dokumente nastale djelovanjem obavještajnih i kontraobavještajnih službi.
- Primjeniti tehniku rada na istraživanju povijesti obavještajnih službi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Prezentacija
		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Kritika i analiza dokumenata	0,25	10
Kolokvij 1	0,25	20
Kolokvij 2	0,25	20
Završni ispit	1,25	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti najmanje 25 ocjenskih bodova (riješeno 50% kolokvija) da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Ne postoji mogućnost popravka kolokvija

Završni ispit - Pismeni ispit se sastoji od prezentiranja samostalnog rada na izvorima. Ocjenjuje se sustavnost kritike dokumenta, iščitavanja faktografije i domišljanja istraživačkih pitanja na koja potiču sami dokumenti.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Darko Dukovski, Vojna povijest od Napoleona do suvremenih vojnih sustava, Pula, 2014., str. 256-280.

Fran Višnar, Špijunaža i kontrašpijunaža od KGB do UDB-e, Zagreb, 1991.

Ozren Žunec, Darko Domišljanović, Obavještajno sigurnosne službe Republike Hrvatske, Zagreb: Jesenski i Turk, 2000.

Slučaj generala Gehlena: General Gehlen i povijest obavještajne službe Savezne Republike Njemačke, Zagreb: Globus, 1976.

David Kahn, Hitlerovi špijuni, Zagreb CIP, 1981. i 2. svezak

IZBORNA LITERATURA

<https://www.youtube.com/watch?v=X9q8Dx9JxA4>

Walter Schellenberg, Memoari, Zagreb, 1985.

Laurie Paine, The Abwehr: German Military Intelligence in World War Two. Xs Books 1984. ili
Gabriele Zaffiri, Abwehr - il servizio segreto militare del Terzo Reich, Nicola Calabria Editore, 2008
John Dziak, Chekisty: A History of the KGB, Lexington Books, 1988.

Keith Jeffery, MI6: The History of the Secret Intelligence Service 1909–1949, London: Bloomsbury, 2010.

Gordon Thomas, Gideon's Spies: The Secret History of the Mossad, New York: Thomas Dunne Books, 1999.

Yevgenia Albats, Catherine A. Fitzpatrick, The State Within a State: The KGB and Its Hold on Russia — Past, Present, and Future Farrar Straus Giroux, 1994.

Milan Milić, Crveni orkestar, Beograd: Sloboda 1977.

KATZ, Barry M., Foreign Intelligence: Research and Analysis in the Office of Strategic Services, 1942 – 1945, Cambridge: Harvard University Press, 1989.

SPARROW, Elizabeth, Secret Service: British Agents in France, 1792 – 1815, Woodbridge: Boydell Press, 1999.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni pohađati 70% predavanja Pohađanje nastave je uvjet za potpis i završni ispit, ali ne donosi ocjenske bodove.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije

Oglasna ploča Odsjeka

E-pošta

Web fakulteta

Microsoft Teams kanal POS, predavanja

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno; Dopisno; E-poštom; Telefonom; Teams; Viber

NAČIN POLAGANJA ISPITA

pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	13. i 27. 6. 2022. u 10 sati
Jesenski izvanredni	2. ili 9. 9. 2022. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
3.3.	UVODNO PREDAVANJE: Preteče obavještajne službe u civilnom i vojnog životu do 19. stoljeća
10.3	Stvarni početci ustrojavanja modrene obavještajne službe tijekom prve polovice 19. stoljeća, njezina organizacija, ciljevi i zadatci (Francuska, Velika Britanija, Rusija) Obavještajna služba 19. stoljeća: metode, taktike i strategije djelovanja, tehnika, odgovornost i zloporuba
17. 3.	Dioba obavještajne službe na vojnu i civilnu, različitost ciljeva. Kontraobavještajna djelatnost, značaj i metode Značaj kontraobavještajne djelatnosti u 19. stoljeću; Izbor kadrova i znameniti obavještajci 19. stoljeća
24.3.	KOLOKVIJ 1 Rad na arhivskoj građi
31.3.	Obavještajna djelatnost tijekom ratova (Prvi svjetski rat i Drugi svjetski rat) Suvremene obavještajne i kontraobavještajne zajednice, metode, tehnika, stupanj kontrole civilnog društva, zloporabe i incidenti

7.4.	Hladni rat -Špijunski rat, prebjezi i dvostruki agenti, incidenti, Obaveštajne službe suprotstavljenih blokova. Uloga obaveštajnih zajednica u ratovima druge polovice 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća. Elektroničko špijuniranje, mogućnosti i dometi, poznati primjeri iz hladnoratovskoga razdoblja
14.4.	Obaveštajna zajednica 21. stoljeća s posebnim osvrtom na Hrvatsku obaveštajnu zajednicu. Špijunski filmovi i romani, Arhivska građa vojnih obaveštajnih službi (kritika dokumenata), Metodologija istraživanja djelatnosti obaveštajnih službi kroz sve teme kolegija
21.4.	KOLOKVIJ 2.
28.4	Prezentacija samostalnog rada
12.5.	Prezentacija samostalnog rada
19.5.	Prezentacija samostalnog rada
26.5.	Prezentacija samostalnog rada
2.6.	Prezentacija samostalnog rada
9.6.	Diskusija i evaluacija predavanja i studentskog rada i aktivnosti

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
-S interesom i znatiželjom prema povijesti obaveštajnih zajednica zaključivati o važnosti ovog segmenta povijesti	UVODNO PREDAVANJE: Preteče obaveštajne službe Način povijesnog istraživanja obaveštajnih službi. - Stvarni početci ustrojavanja modrene obaveštajne službe tijekom prve polovice 19. st., njezina organizacija, ciljevi i zadaci; - metode, taktike i strategije djelovanja, tehnika, odgovornost i zlorab.	-Predavanje -mejutički razgovori - Frontalni rad; -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori
-Prepoznati načine ustrojstva obaveštajnih zajednica, ciljeva, metoda, taktika i tehnika rada, mogućnosti manipulacije, izbjegavanja društvene kontrole.	- Dioba obaveštajne službe na vojnu i civilnu, različitost ciljeva i načina rada. Mogućnosti civilnog nadzora. Značaj kontraobaveštajne djelatnosti u 19. stoljeću; Izbor kadrova i znameniti obaveštajci 19. stoljeća. - Obaveštajna djelatnost tijekom ratova - Suvremene obaveštajne i kontraobaveštajne zajednice	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori diskusija
- Interpretirati i analizirati stvarnu i moguću obaveštajnu i kontraobaveštajnu djelatnost kroz dostupnu arhivsku građu, recentnu literaturu te analizu dostupnih informacija svih medija.	- Obaveštajna djelatnost tijekom ratova - Suvremene obaveštajne i kontraobaveštajne zajednice	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori diskusija
-Objasniti moralnu dvojbu s kojom se obaveštajne službe	- Hladni rat -Špijunski rat, prebjezi i dvostruki agenti, incidenti,	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori

<p>susreću u suvremenoj povijesti od narušavanja privatnosti, zatajivanja važnim društvenih i političkih informacija, organizacije polukriminalnih ili kriminalnih radnji koja dovode do pitanja njihova postavljanja iznad zakona i općih društvenih normi.</p>	<p>Obavještajne službe suprotstavljenih blokova -Uloga obavještajnih zajednica u ratovima druge polovice 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća; - Elektroničko špijuniranje, mogućnosti i dometi, poznati primjeri iz hladnoratovskoga razdoblja; -Obavještajna zajednica 21. stoljeća s posebnim osvrtom na Hrvatsku obavještajnu zajednicu -Špijunski filmovi i romani, arhivska građa vojnih obavještajnih službi (kritika dokumenata)</p>	<p>-Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka</p>	<p>Diskusija, Zadaća; kolokvij</p>
<p>- Usporediti načine djelovanja obavještajnih službi 19. i 20. stoljeća i objasniti njihovu ovisnost o novim tehnologijama i gospodarskoj razvijenosti neke države na jednak način kao i ovisnost o društvenim promjenama.</p>	<p>Metodologija istraživanja djelatnosti obavještajnih službi. Budućnost obavještajnog rada, diskusija</p>	<p>Predavanje, prezentacija, individualni rad, kritika, diskusija, komentari</p>	<p>- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori Diskusija,</p>
<p>- Analitički i kritički vrednovati arhivske dokumente nastale djelovanjem obavještajnih i kontraobavještajnih službi</p>		<p>Predavanje, prezentacija, individualni rad, kritika, diskusija, komentari</p>	<p>Postavljanje pitanja i usmeni odgovori prezentacije, ocjenjivanje, kolokvij</p>
<p>- Primijeniti tehniku rada na istraživanju povijesti obavještajnih službi.</p>	<p>Samostalni rad na arhivskoj građi</p>	<p>pisanje eseja prezentacija, predavanje</p>	<p>Postavljanje pitanja i usmeni odgovori ocjenjivanje</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Stručna praksa II		
Studij	Prediplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akademска godina	2021./2022.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Po dogovoru s nastavnikom		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić		
Kabinet	F-438		
Vrijeme za konzultacije	UTO 12:00-13:00, ČET 11:00-12:00 h		
Telefon	051/265-732		
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima koje zadaje nastavnik/mentor ili mentor/vanjski stručnjak. Stručna praksa može se izvoditi ili u prihvatnoj instituciji (stručna baza), kroz rad s dodijeljenim mentorom/vanjskim stručnjakom, ili u redovnom nastavnom procesu na fakultetu, kroz rad s nastavnikom/mentorom koji osmišljava i prati izvođenje radnih zadataka. Pri odabiru kolegija Stručna praksa studenti u dogovoru s mentorom osmišljavaju radne zadatke temeljem građe i izvora iz odabranog povijesnog razdoblje. U sklopu kolegija Stručna praksa ulazi i terenska nastava te studijska putovanja, pri kojima studenti također odrađuju radne zadatke koje pripremaju tijekom nastave, a izlažu ih na terenu.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će biti sposobni:			
1. Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse. 2. Samostalno provesti istraživanje na gradi i izvorima. 3. Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora. 4. Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi. 5. Prilagođavati se radnom okruženju i orientaciji ka budućem zaposlenju.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost u nastavi	0,25	10	
Terenska nastava	1,75	90	
UKUPNO	3	100	
Varijanta 1 bez završnog ispita			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

IZBORNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni aktivno sudjelovati u stručnoj praksi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  - a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  - c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su obavezni redovito pohađati te aktivno sudjelovati u stručnoj praksi. Studenti su obavezni izvršiti sve radne zadatke u dogovoru s mentorom/voditeljem stručne prakse u prihvathnoj instituciji. Studenti su obavezni podnijeti Izvještaj/Dnevnik prakse.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	-
Proljetni izvanredni	-
Ljetni	15. 6. i 5. 7.
Jesenski izvanredni	1. i 8. 9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
3. 3.	Stručna praksa (17:15 h, F-450)
	Terenska nastava će se izvoditi prema programu objavljenom na internetskim stranicama Odsjeka za povijest. Točan datum izvođenja terenske nastave bit će dogovoren sa studentima na uvodnom predavanju.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE	METODE VREDNOVANJA
---------------	---------	-------------------------------------	--------------------

		(metode poučavanja i učenja)	
Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.	Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima koje zadaje nastavnik/mentor ili mentor/vanjski stručnjak. Stručna praksa može se izvoditi ili u prihvatnoj instituciji (stručna baza), kroz rad s dodijeljenim mentorom/vanjskim stručnjakom, ili u redovnom nastavnom procesu na fakultetu, kroz rad s nastavnikom/mentorom koji osmišljava i prati izvođenje radnih zadataka. Pri odabiru kolegija Stručna praksa studenti u dogовору с mentorom osmišljavaju radne zadatke temeljem građe i izvora iz odabranog povjesnog razdoblje. U sklopu kolegija Stručna praksa ulazi i terenska nastava te studijska putovanja, pri kojima studenti također odradjuju radne zadatke koje pripremaju tijekom nastave, a izlažu ih na terenu.	Individuelni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Samostalno provesti istraživanje na građi i izvorima.		Individuelni rad; rad u grupi; mentorski rad; istraživanje izvorne građe.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.		Individuelni rad; rad u grupi; mentorski rad; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi.		Individuelni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija
Prilagođavati se radnom okruženju i orientaciji ka budućem zaposlenju.		Individuelni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU					
Naziv kolegija	Stručna praksa IV				
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)				
Semestar	II., IV., VI.				
Akademска godina	2021./2022.				
Broj ECTS-a	3				
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30				
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Po dogovoru s mentorima u prihvatnim institucijama				
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne				
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup				
Kabinet	447/IV.				
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 11.00 do 12.30h Srijedom od 12.00 do 13.30h				
Telefon	051/265-730				
e-mail	mcutic@ffri.uniri.hr				
Suradnik na kolegiju					
Kabinet					
Vrijeme za konzultacije					
Telefon					
e-mail					
Model izvođenja nastave u ak. god. 2021./2022.	Nastava će se izvoditi u učionici (<i>onsite</i>). Oblik nastave prilagodit će se epidemiološkoj situaciji u vezi s COVIDOM-19; u slučaju pogoršanja epidemiološke situacije odlukom dekana preći će se na <i>online</i> nastavu.				
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA					
SADRŽAJ KOLEGIJA					
Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima koje zadaje nastavnik/mentor ili mentor/vanjski stručnjak. Stručna praksa može se izvoditi ili u prihvatnoj instituciji (stručna baza), kroz rad s dodijeljenim mentorom/vanjskim stručnjakom, ili u redovnom nastavnom procesu na fakultetu, kroz rad s nastavnikom/mentorom koji osmišljava i prati izvođenje radnih zadataka. Pri odabiru kolegija Stručna praksa studenti u dogovoru s mentorom osmišljavaju radne zadatke temeljem građe i izvora iz odabranog povijesnog razdoblje.					
OEČKIVANI ISHODI KOLEGIJA					
Nakon uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će biti sposobni:					
1. Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.					
2. Samostalno provesti istraživanje na građi i izvorima.					
3. Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.					
4. Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi.					
5. Prilagođavati se radnom okruženju i orientaciji ka budućem zaposlenju.					
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)					
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad		
		x	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo		
x		x	x		
III. SUSTAV OCJENJIVANJA					
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA			
Pohađanje nastave	1	0			
Aktivnost na nastavi	0,25	5			
Istraživanje	0,75	35			
Praktični rad	1	60			
UKUPNO	3	100			
Opće napomene:					
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>					
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.					

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema slijedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

IZBORNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno

- Pismeno:
- a) oglasna ploča
  - b) web stranice Odsjeka za povijest
  - c) e-poštom
  - d) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su obavezni redovito pohađati te aktivno sudjelovati u stručnoj praksi. Studenti su obavezni izvršiti sve radne zadatke u dogовору s mentorom/voditeljem stručne prakse u prihvratnoj instituciji. Studenti su obavezni podnijeti Izvještaj/Dnevnik prakse.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	29. 6. i 13. 7. 2022. u 12h
Jesenski izvanredni	2. 9. i 9. 9. 2022. u 12h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Rad na projektnim zadacima.
2.	Rad na projektnim zadacima.
3.	Rad na projektnim zadacima.
4.	Rad na projektnim zadacima.
5.	Rad na projektnim zadacima.
6.	Rad na projektnim zadacima.

7.	Rad na projektnim zadacima.
8.	Rad na projektnim zadacima.
9.	Rad na projektnim zadacima.
10.	Rad na projektnim zadacima.
11.	Rad na projektnim zadacima.
12.	Rad na projektnim zadacima.
13.	Rad na projektnim zadacima.
14.	Rad na projektnim zadacima.
15.	Rad na projektnim zadacima.
	Terenska nastava.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.	Rad na projektnim zadacima.	Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Samostalno provesti istraživanje na građi i izvorima.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Prilagođavati se radnom okruženju i orientaciji ka budućem zaposlenju.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.